

LOGAŠKE NOVICE

WWW.LOGATEC.SI - GLASILO OBČINE LOGATEC - LETNIK LII - MAJ 2021 - ŠT. 5

**France Punčuh – živa
vez med Logatcem in
Varšavo**

**S sušilnico blata
nad okoljsko
problematiko**

**Prijazni do ljudi in
okolja**

**M. Grdadolnik:
Cantabile je mali
čudež**

Vabilo na razstavo

Občina Logatec ob 30. obletnici razglasitve in obrambe samostojne Republike Slovenije vabi na razstavo

**30 let samostojnosti Slovenije – simboli slovenstva,
ki bo na ogled od 10. junija do 7. julija 2021
v predverju Upravnega centra Logatec.**

Razstava je odprta v poslovnem času Upravnega centra in je plod sodelovanja logaških društev, območne izpostave JSKD Logatec ter posameznikov s številnimi talenti.

Razstavo bomo v okviru kulturnega programa slavnostno odprli v četrtek, 10. junija 2021, ob 19. uri, če bodo to dopuščale epidemiološke razmere.

Za aktualne informacije, povezane z odprtjem razstave, spremljajte FB Logaške novice, spletno stran Občine Logatec – www.logatec.si ter portal MojaObčina.si-Logatec.

Občina Logatec

PROGRAM MAJ IN JUNIJ - Hiša Sadeži družbe Logatec (Slovenska filantropija)

Odprti smo od ponedeljka do petka med 8.00 in 18.00.

NOVOSTI V MAJU IN JUNIJU

- **12. MAJ, 18.00:** Avtoimune bolezni – kaj jih povzroča in kako se z njimi spopasti (v živo in prek aplikacije ZOOM; predava Željka Bohar, potrebne prijave)
- **20. MAJ, 9.00-12.00:** Veseli dan prostovoljstva – praznik prostovoljstva in deljenje prostovoljskega časopisa na različnih lokacijah po Logatcu
- **26. MAJ, 18.00:** Kuharska delavnica z Željko Bohar – recepti in priprava jedi za osebe z avtoimunimi boleznimi 1 (v živo in prek aplikacije ZOOM, potrebne prijave)
- **2. JUNIJ, 18.00:** Kuharska delavnica z Željko Bohar – recepti in priprava jedi za osebe z avtoimunimi boleznimi 2 (v živo in prek aplikacije ZOOM, potrebne prijave)
- **16. JUNIJ, 18.00:** Festival migrantskega filma (ob svetovnem dnevu beguncev pripravljamo sklop kratkometražnih filmskih projekcij na temo beguncev in migracij)

REDNE TEDENSKE AKTIVNOSTI

Ponedeljek

- 8.00: **Začnimo dan z jogo** (vodi Alenka Fink; ZOOM in v živo, potrebne prijave)
- 9.15: **Plesi za dušo v krogu** (vodi Darja Bažec, potrebne prijave)
- 16.00: **Spletni tečaj slovenščine za slovansko govoreče** (nadaljevalni, vodi Anja Tomazin, potrebne prijave)
- 18.00: **Družimo se ob kvački** (vodi Maja Vochl Černe, potrebne prijave)

Torek

- 11.00: **Pomoč priseljenim pri usvajanju jezika in integraciji v okolje** (individualna pomoč)
- 15.00: **Učna pomoč za otroke in mladostnike v stiski** (potrebne prijave)

Sreda

- 9.00 – 11.00: **Druženje za mamice z dojenčki** (vodi Ana Verdinšek, potrebne prijave)
- 11.00: **Spletni tečaj slovenščine** (začetni, vodi Anja Tomazin, potrebne prijave)

Četrtek

- 17.00: **Delavnica fotografije v naravi** (vodi Bojan Rupnik, potrebne prijave)
- 19.00: **EFT – tapkamo skupaj** (vodi Maša Kanduser – skype, prijave na masa.kanduser@gmail.com)

Petek

- 9.00: **Petkovi potepi po Logatcu in okolici** (za vse generacije, raziskujemo logaško kulturno in naravno dediščino, vodi Saša Musec Čuk, potrebne prijave)

- **pomoč pri uporabi pametnih telefonov in računalnika za starejše** (potrebna predhodna prijava)

- **učna pomoč za otroke iz socialno ogroženih družin** (potrebna predhodna prijava)

Zaradi povečanih potreb po učni pomoči ponovno iščemo novo prostovoljce za delo z otroki in mladostniki. Vabljeni, da se nam pridružite.

Vse aktivnosti so brezplačne, zaradi omejenega števila se je treba na njih prijaviti.

Več info in prijave na: 070 892 903 ali hisa-logatec@filantropija.org.

IZ OBČINSKE HIŠE

- France Punčuh – živa vez med Logatcem in Varšavo **str. 4**
 S sušilnico blata nad okoljsko problematiko **str. 5**
 Poenotena turistična in obvestilna signalizacija **str. 5**

AKTUALNO

- Gartlc **str. 9**
 Hrana za najbolj pomoči potrebne **str. 10**
 Kažipot Longatico **str. 11**

V SREDIŠČU

- Svetovni dan Zemlje **str. 12**
 V logaški občini bi lahko naredili še več za izboljšanje
 ločevanja odpadkov **str. 13**
 Prijazni do ljudi in okolja **str. 14**
 Smo dovolj odgovorni? **str. 16**

KULTURA

- M. Grdadolnik: Cantabile je mali čudež **str. 17**
 Likovniki kljub koroni pozdravili pomlad **str. 18**
 Domožnanstvo kot pomembna dejavnost knjižnice **str. 20**

POSLOVNE STRANI

- V Logatcu prazijo kavo, narejeno z ljubeznijo **str. 21**
 Opremlili prostor za razvoj prvega cepiva proti covid-19 ... **str. 22**

ŠPORT

- Logatčan Deni Kožul gre na OI! **str. 23**
 Rokometašice v maju na tri zaporedna gostovanja **str. 23**
 Logaške rokometiške znova na treningih in tekmah **str. 28**

Spoštovane, spoštovani,

maj je najlepši mesec v letu. Vse že brsti, cveti. Sonce, zemlja, voda dajejo možnosti življenja. Energija se pretaka, narava kaže vse svoje lepote.

Kje si, človek, ki ti je dano in zaupano stvarstvo? S pohlepom, egoizmom in prekomernim izkoriščanjem rušimo naravno ravnovesje. Ustvarjamo, kopičimo zaloge. Visoki dobički, izkoriščanje človeka razslojujejo ljudi in povzročajo medsebojna trenja. Lepota danega nam življenja se ruši, protestiramo, »štrajkamo«, nastajajo vojne. Kljub opozorilom naravovarstvenikov je raven našega prilagajanja in upoštevanja nizka. V ozračje spuščamo prekomerne količine toplogrednih plinov in trdih delcev, za vodo, krajino, razen redkih izjem, nam ni mar. Posledično nastajajo podnebne spremembe, ekstremna neurja, poplave, sušna obdobja. Vse to povzroča velike posledice na življenje, zdravje ljudi, gospodarstvo danes in vzbuja še večjo skrb za prihodnost, če ne spremenimo načina življenja.

Že medsebojni odnosi v okolju, kjer živimo, in naš način sprejemanja drugačnosti elektrijo ozračje. Lahko smo jezni na odločitve skupine ali posameznika, ne smemo pa sovražiti. Moramo imeti trdno voljo in veliko željo, da bi z nasprotniki prišli do dialoga. Pomembno se je poslušati, pogovarjati in izčistiti, kateri prav je prav. Razidemo se lahko razočarani nad spoznanjem drugačnosti, a bodimo ljudje in pustimo vrata priprta. Vsi, ki javno delujemo, moramo biti zgled. Nizki udarci v parlamentu se širijo na ulice, ustanove in domove. Kako bomo zadovoljevali vedno višje standarde in zahteve? Lastnih dolžnosti ne vidimo, ugotavljajo mnogi, živeči na realnih tleh, od svojega znanja in trdega dela. Bodimo na tleh, ne letimo izven svojih moči, kajti padeč je lahko zelo trd.

Covid nam je dokazal, da smo zelo ranljivi in nemočni. Velik problem je prehranska veriga, samooskrba in obremenitev tal s škodljivimi snovmi. Potrošniška mrzlica, svetleče, nizkocenovne kratkotrajne dobrine hitro zavržemo in posledično prekomerno polnimo zabojnike za odpadke. Trg je nenasiten, potrebuje vedno več novih izdelkov, v industriji se višajo norme, obremenjujemo delavce, bivalno okolje, podtalnico in ozračje. Sami sebi žagamo vejo, na kateri udobno sedimo.

V mesecu, ko praznujemo 1. maj, praznik dela, razmišljajmo, kako bi s svojim načinom življenja razbremenili sebe, naš planet in vsem dali možnost dostojno živeti. Začnimo ...

Župan Berto Menard

Logaške novice, glasilo Občine Logatec

ISSN 03509281

Logaške novice brezplačno prejmejo vsa gospodinjstva v občini

Izdajatelj: Občina Logatec,

Tržaška 50 A, 1370 Logatec

Odgovorna urednica:

Blanka Markovič Kocen

Uredniški odbor: Metka Bogataj, mag. Dejan Šraml, Marcel Štefančič, Branislav Pevec, predstavnik/predstavnica Občine Logatec za odnose z javnostmi

Grafično oblikovanje in tisk: Grafika Gracer, d.o.o.,

Grafični koncept: Nicolas Sautet

Datum izida: 12. 5. 2021

Naklada: 4.650 izvodov

Naslovnica: Čukov kozolec na Planjavah

Foto: Primož Godina

Logaške novice izhajajo enkrat mesečno. Roki izida in oddaje prispevkov so objavljeni na spletni strani občine Logatec. Prispevki naj ne bodo daljši od ene tipkane strani, pisava Times New Roman, pt 11. Pisma bralcev so lahko dolga največ eno tipkano stran, pisava Times New Roman, velikost pisave 11 pt. Prispevke s fotografijami pošljite na poštini ali elektronski naslov. Prispevki naj bodo kratki in jedrnat, pripišite ime in priimek avtorja prispevka in fotografije ter kdo oziroma kaj je na fotografiji. Nepodpisanih prispevkov ne bomo objavili, uredništvo si pridržuje tudi pravico do krajšanja in neobjave prispevkov.

FRANCE PUNČUH – živa vez med Logatcem in Varšavo

Foto: Nacionalni digitalni arhiv Varšava

Ljubezen do sočloveka se je v Francetu Punčuhu rodila v Logatcu leta 1902, razdalja pa jo je med skupnost Judov v Varšavi, in sicer v času 2. svetovne vojne. Čeprav mu je bilo zaradi njegove dobrote in čuta do sočloveka v stiski življenje odvzeto leta 1944, bo spomin nanj živel večno. Podeljen mu je bil namreč naziv »pravičnik med narodi«.

In prav pogovor o pravičniku med narodi – Francetu Punčuhu je konec aprila v Upravnem centru Logatec botroval srečanju med veleposlanikom Poljske v Sloveniji Krzysztofom Olendzkijem ter županom Občine Logatec Bertom Menardom. Župan Menard je visokemu gostu orisal

življenjsko pot nekdanjega sokrajana in izrazil ponos ter spoštovanje do njegovih velikih dejanj med 2. svetovno vojno na Poljskem. Poudaril je, da so zgodovinske osebnosti, kot je France Punčuh, izjemno pomembne tudi za današnji čas, ko tehtamo svoj pogum in pravilnost svojih odločitev do sebe in družbe, v kateri živimo in jo soustvarjamo.

Čeprav je France Punčuh le eden od skoraj 28.000 posameznikov (od tega je največ, skoraj 8000, Poljakov), ki mu je bil podeljen naziv pravičnik med narodi za pomoč Judom med vojno, pa ima za veleposlanika Krzysztofa Olendzkija prav poseben pomen. Pravičnik Punčuh je namreč zaključil šolanje na visoki šoli, kjer je veleposlanik izvajal svojo profesuro. Čeprav smo evropski narodi dosegli želena cilja, svobodo in demokratično naravnost družbe, pa je pomembno, je povedal veleposlanik, da gradimo sistem vrednot, ki nas bodo določale kot človeka. Povzel je razmišljanje nekdanjega papeža Janeza Pavla 2., in sicer, *da je treba zaplavati v globino*. Pojasnil je, da gre za globino človeka do sočloveka, družbe, naroda, skupnosti.

Pogovoru je sledil ogled spominske plošče Franceta Punčuha, nameščene na pročelje nekdanje Ljudske šole v Gornjem Logatcu, kjer je kar 22 let kot učitelj služboval njegov oče, ter groba rodline Punčuh na pokopališču v Gornjem Logatcu. Tako veleposlanik Krzysztof Olendzki kot župan Berto Menard sta se strinjala, da je bil

France Punčuh izjemna oseba, ki je kljub zavedanju, da nudenje pomoči Judom v času vojne lahko pomeni smrt posameznika, družine, sorodnikov, ostal zvest svojemu prepričanju.

Občinska uprava
Foto: arhiv Občine Logatec

PRED VREMENSKIMI NEPRILIKAMI SMO ZAVAROVALI GROBE GRABLJE ČISTILNE NAPRAVE LOGATEC

Grobe grablje so del vstopnega objekta v Čistilno napravo Logatec, s katerimi odstranimo večje delce iz komunalne odpadne vode, ki prihaja na napravo. V zimskem času so se pojavljale težave pri vzdrževanju zaradi snega in nizkih temperatur, poleti pa se je lokalno občasno pojavljala tudi neprijeten vonj. S prekritjem grobih grabelj so te težave odpravljene, saj so grablje fizično zavarovane pred vremenskimi nevarnostmi. Objekt hkrati onemogoča možnost širjenja vonja v okolico, preko prezračevalnega sistema pa je priključen na pralnik zraka v čistilni napravi. Objekt je enoetažna montažna stavba z jekleno nosilno konstrukcijo, tlorisnih dimenzij pribl. 12×10 m in višine 9 m. Vrednost investicije je pribl. 70.000 EUR brez DDV. Gradnja objekta se je pričela v letu 2020 in končala v prvi polovici leta 2021.

Občinska uprava

S SUŠILNICO BLATA NAD OKOLJSKO PROBLEMATIKO

Logaški svetniki so na aprilski seji med drugim sprejeli predlog sklepa o določitvi cen storitev obveznih občinskih gospodarskih javnih služb varstva okolja. Tako se bodo 1. maja znižale vse postavke na položnici. Svetniki so prižgali zeleno luč nakupu premične naprave za sušenje blata, s katero bomo v občini rešili perečo okoljsko problematiko.

Zaradi obsežnega dnevnega reda, ki je vseboval kar 22 točk, so se svetniki uvodoma strinjali, da bodo dali prednost zunanjim poročevalcem, preostale točke pa bodo obdelali na naslednji seji, teden dni pozneje.

Med vprašanji in pobudami svetnikov je tokrat prevladovala okoljska problematika in vprašanja glede infrastrukture. **Jernej Rupnik, NSi**, je tako povedala, da občane Broda skrbi poplavna varnost območja in opozorila, da je potrebno čiščenje struge Logaščice, **Bogomir Jurca, SDS**, pa je opozoril na nevarno ožino ceste v Kurji vasi v Rovtah, kjer je srečanje dveh osebnih vozil praktično nemogoče. **Peter Antičević, NLBM**, je opomnil na delno porušen leseni most na Gorenjski cesti proti Taboru, **Nada Cimprič, SD**, pa je predlagala meritve kakovosti zraka, saj občani, kot pravi, ugotavljajo, da se je zrak v Logatcu v zadnjih letih poslabšal. **Tomaž Lukančič, NLBM** je občino in inšpekcijske službe pozval k ukrepanju zoper črna odlagališča rabljenih avtomobilskih delov, na pomanjkljivo komunikacijo pobudnikov

postavitve kolo parka z občani pa je opozoril **Klemen Stoševski, NaNo.**

Nižje položnice za komunalo

S prvim majem se bodo znižale položnice za komunalno. Dobra dva evra manj bodo plačevali tisti, ki niso priključeni na greznico, 1,9 evra manj pa tisti, ki so priključeni na čistilno napravo. Kot je povedal direktor Komunalnega podjetja Logatec Boštjan Aver, se bodo po izgradnji novega zbirnega centra položnice predvidoma spet nekoliko podražile.

Občinski svet Občine Logatec je sprejel tudi poslovni načrt Komunalnega podjetja Logatec za leto 2021 in dal soglasje za nakup premične naprave za sušenje blata, s katero bomo v občini rešili perečo okoljsko problematiko. Začeli se bodo torej postopki javnega naročanja, novembra ali decembra letos pa bi v Logatcu že imeli napravo.

Svetniki so sprejeli tudi Odlok o mladini, odločitve glede pokrajinske zakonodaje pa so preložili na naslednjo sejo. Pobudo Občine Cerknica, da bi se oblikovala samostojna Notranjska pokrajina, je župan Menard ocenil kot pravo, o tem vprašanju pa se bodo morali izreči tudi občani. Kot je dejal **Zoran Mojškerc, SDS**, bo treba podrobneje pregledati, kaj umestitev v eno ali drugo pokrajino za Logatec pomeni, glede na to, da je rok za sprejem mnenja 1. julij, pa je predlagal preložitev razprave o tem.

Blanka Markovič Kocen

POENOTENA TURISTIČNA IN OBVESTILNA SIGNALIZACIJA

O bčina Logatec je pristopila k izvedbi turistične in druge obvestilne signalizacije ob državnih in občinskih cestah na območju občine.

V Sloveniji lahko vidimo pravo poplavo raznovrstnih tabel za obveščanje o turističnih, pa tudi komercialnih ciljih in objektih. Množica tabel se pojavlja tudi ob cestah, prenasičenost pa ogroža varnost udeležencev v cestnem prometu, tudi zaradi neenotnosti postavljenih tabel.

Leta 2015 je nastal Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na javnih cestah, kjer je med prometno signalizacijo uvrščena tudi turistična in druga obvestilna signalizacija. Podlaga za to je bil leta 2010 sprejeti Zakon o cestah, ki je predpisal, da se na državni cesti sme postavljati turistična in druga obvestilna prometna signalizacija samo v skladu s predpisi, ki urejajo prometno signalizacijo. Postavitve in odstranitve turistične in druge obvestil-

ne prometne signalizacije odreja direkcija. Občina Logatec je skupaj s pooblaščenima koncesionarjema s strani Direkcije RS za infrastrukturo, CPK, d.d., in Kolektor CPG, d.o.o., pričela postavljati znake turistične in druge obvestilne signalizacije ob regionalnih in občinskih cestah na območju naselij Laze Grčarevec in Kalce. V tem letu pa nadaljuje s pridobivanjem dovoljenj za postavitve signalizacije še v ostalem območju občine. Na ta način bo vzpostavljen enoten sistem označitve usmerjanja in obveščanja udeležencev cestnega prometa v skladu z veljavno zakonodajo. Turistična in druga obvestilna signalizacija je namenjena obveščanju udeležencev cestnega prometa o kulturnih, naravnih in turističnih znamenitostih ter drugih pomembnih objektih in vsebinah v in zunaj naselja. Vse obstoječe table, ki stojijo oziroma so trenutno postavljene in niso skladne z navedenimi predpisi, bodo odstranjene.

Občinska uprava

POMEMBNO JE, DA KOT SKUPNOST DRŽIMO SKUPAJ

Krepitev skupnosti
Za skupno dobro

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Skrb za dobre in spodbudne odnose skupnosti je bila tista, ki je tri Občine - Cerklje, Idrijo in Logatec - ter Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo kot vodilnega partnerja LAS s CILjem spodbudilo k pripravi skupnega projekta. Poimenovali smo ga Krepitev skupnosti, izvaja se na območju vseh treh občin, in sicer s pomočjo finančnih sredstev iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja.

Izvajanje projekta smo si zamislili drugače, saj nismo računali, da bo epidemija s korona virusom vplivala na naše načrte, sploh kar zadeva začetek delovanja skupnostnega centra v Idriji. Zato smo morali naše prvotne načrte spremeniti in prilagoditi trenutnim razmeram.

Projekt je bil zasnovan na podlagi zaznanih aktualnih potreb prebivalcev vseh treh občin, da se na njihovem območju vzpostavi skupnostni centri, v katerih oziroma s pomočjo katerih se bo omogočilo druženje, vključevanje in podporo različnim skupinam lokalnega prebivalstva. V Idriji se je ideja razvijala tudi skozi pretekla dva URBACTova projekta (City Centre Doctor in Re Grow City), iz katerih smo v sodelovanju z evropskimi mesti, ki se ukvarjajo s podobnimi problematikami, črpali znanje in izkušnje. Vsaka občina se je na svoj način lotila pristopa k tej problematiki. Občina Cerklje je zaposlila koordinatorico, ki s sodelovanjem in ob strokovni pomoči drugih institucij skrbi za podporo in pomoč ranljivim skupinam na območju občine. V sklopu projekta je bilo v marcu izvedeno tudi prvo predavanje za starše z naslovom Govoru in jeziku naproti predavatelja Benjamina Vogriča, drugo pa v aprilu z naslovom Izštekani najstniki in starši, ki štekajo predavateljev Leonide in Alberta Mrgoleta. Objavljen je bil tudi poziv za predlaganje kandidatov v komisijo za mladinska vprašanja, kar bo mladim omogočalo aktivno udeležbo in vplivanje na odločitve, povezane z življenjem in delom mladih v občini.

V Idriji smo čas, ko skupnostni center ni smel biti odprt, izkoristili za njegovo dokončno ureditev in opremljanje in zdaj komaj čakamo, da prostore Pr' Golitu pokažemo javnosti. Skupnostni center si predstavljamo kot mestno dnevno sobo, v kateri so vsi dobrodošli in kjer naj bi se vsi počutili domače in si, upajmo, malce opomogli od koronske osamljenosti.

V času epidemije je še bolj postalo jasno, kako pomembno je zagotoviti dostopnost do ljudi, sploh tistih bolj ranljivih, in onih, ki živijo daleč stran od mestnega središča. Zato sta Občina Cerklje in Idrija kupili vsaka svoj osebni avtomobil in s tem omogočili, da bodo nekatere aktivnosti skupnostnih centrov dosegljive tudi podeželskim prebivalcem. Nova avtomobila bosta omogočala tudi izvajanje brezplačnih prevozov občanov preko platforme Prostofer in Sopotnik. Tudi v Idriji se bo letos spomladi zaposlil koordinator skupnostnega centra, ki bo skrbel, da se bo v centru stalno kaj dogajalo.

Prostore za nov center za mlade pa pravkar urejamo tudi v Logatecu. S pomočjo sredstev iz evropskega sklada jih bomo tudi opremili in pripravili na zagon dejavnosti. Medtem pa že več kot eno leto deluje »Program za mlade«, ki ga vodijo mladi prostovoljci, v večini so to študentke in študenti humanističnih ved. V ta namen smo v Občini Logatec priskrbeli in opremili prostore, v katerih se izvaja učna pomoč in druženje, skladno z razmerami. Z novimi prostori, ki bodo končani v letu 2022, bomo pridobili 300 kvadratnih metrov svetlih in sodobno opremljenih učilnic in prostor za

družabne dejavnosti, skupaj s priročno kuhinjo.

Čeprav bodo centri delovali vsak v svoji občini in za svoje občane, bodo koordinatorji sodelovali tudi med seboj, si izmenjevali pridobljene izkušnje, spoznanja in različne možne pristope. Za koordinatorje in prostovoljce bodo organizirana različna usposabljanja, izobraževanja, tudi redna supervizija.

Načrtujemo, da bi vsi trije skupnostni centri postali pomembna pridobitev v svojih lokalnih skupnostih, generator številnih druženj, preživljanja skupnih trenutkov, kreativnega ustvarjanja, medgeneracijskega sodelovanja, sprejemanja drugačnosti in vključevanja vseh v življenje v skupnosti. Komaj čakamo na čas, ko bodo lahko naši centri na stežaj odprli svoja vrata in začeli z izvajanjem raznovrstnih dejavnosti, s katerimi se bo obogatilo življenje v naših krajih.

Osnovne informacije o projektu:

- Partnerji: LAS s CILjem, Občina Cerklje, Občina Idrija, Občina Logatec, Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija
- Celotna vrednost operacije: 336.573,55 EUR, od tega znašajo nepovratna sredstva 263.323,25 EUR
- Čas izvajanja projekta: junij 2020-februar 2023
- Cilji projekta: izboljšati kakovost življenja na podeželju (novi pristopi za izboljšanje kakovosti življenja na podeželju), aktivirati potencialne ranljivih skupin.
- Povezava na spletno stran Evropske komisije, namenjene EKSRP https://ec.europa.eu/agriculture/rural-development-2014-2020_sl
- Povezava na spletno stran PRP <https://www.program-podezelja.si/sl/>

Kontaktna oseba: Mateja Bizjak

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija d.o.o. Idrija

T: 05 37 43 911

E: mateja.bizjak@icra.si

W: <http://www.icra.si>

ODGOVOR NA PISMO BRALKE

Vuredništvo Logaških novic smo pred prazniki prejeli pismo ge. Rosane Tollazzi, ki ga v rubriki Vaša pošta tudi v celoti objavljamo, in nas je spodbudilo k iskanju odgovorov na vprašanja, ki jih bralka postavlja. Župan Berto Menard nam je pojasnil vse dileme iz odprtega pisma.

Gospa Tollazzi glede treh stavb iz stečaja KGZ navaja, da cena ni bila 1.100.00 EUR, pač pa so bile vse tri stavbe prodane za 427.000 EUR. Kakšna je torej resnica?

Župan: Čeprav gospa svoja razmišljanja zapisuje javno, očitno ni seznanjena z dejstvi, vezanimi na postopke prodaje navedenih stavb. Zapis o predkupni pravici za nakup za 1.100.000 EUR ni bil vezan na postopke prodaje v času stečajnega postopka, pač pa na dogovorjeno predkupno pravico občine s KGZ Logatec pred pričetkom stečajnega postopka, ko je občina tudi že kupila vrtove za bivšima občinskima stavbama. Tako vsekakor ne gre za laž, pač pa za očitno nerazumevanje gospe. V postopku stečaja pa je treba vedeti, da predkupna pravica pomeni izključno to, da je predkupni upravičenec na dražbi pozvan, ali sprejme najvišjo ponujeno ceno, ki jo podajo ostali dražitelji. Če jo sprejme, stečajni upravitelj vnovič pozove ostale dražitelje, ali višajo svojo ceno. Kar pomeni, da položaj predkupnega upravičenca na dražbi praktično ne prinaša posebne prednosti.

Gospa Tollazzi javno sprašuje, zakaj občina še ne prične z deli za novo tržnico.

Župan: Odgovor je v veliki meri preprost in povezan ravno z gospo Tollazzi. Prva faza ureditve nove tržnice je dokončna ureditev sedanjega parkirišča, in sicer na delu, ki je sedaj še v makadamski obliki. Tako bi stojnice najprej preselili na sedanji makadamski del. V postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja za navedeno investicijo prav gospa nastopa kot nasprotni udeleženec in preprečuje pridobitev le-tega.

Vzporedno s prvo fazo pa je občina že pristopila k izdelavi idejne zasnove za ureditev mestnega jedra v skladu s strokovnimi podlagami, ki so bile izdelane za Občinski podrobni prostorski načrt Mestno jedro. V tem okviru občina preverja več različic ureditve, med drugim tudi to, da bi v kletni etaži zgradili garažno hišo, v pritlični pa mestno jedro s tržnim prostorom. Kaj bo dejansko izvedljivo in izvedeno, pa je zelo odvisno od projektne dokumentacije, načina izvedbe investicije in sredstev, ki bodo na voljo.

Bralka izpostavlja, da nasprotuje gradnji podzemnih garaž, saj je to v nasprotju s Celostno prometno strategijo (CPS), kjer je navedeno, da se promet umakne iz centra Logatca. Vaš komentar?

Župan: Gradnja podzemne garaže na tem mestu nikakor ni v nasprotju s CPS, saj se dostop vanjo lahko zagotovi iz prometnice, ki vodi mimo starega jedra Logatca in bo najbrž še dolgo časa ostala namenjena prometu – Tržaške ceste. Tako tudi ta ideja vsekakor zasleduje CPS.

V javnem pismu ga. Tollazzi izpostavi tezo, da bi bilo bolj smiselno obnoviti Narodni dom, saj naj bi bil kvalitetno zgrajen.

Župan: Nad tako tezo s strani laika ne moremo biti presenečeni, čeprav je tudi pogled veliko laikov popolnoma nasproten, saj so mogoče uspeli videti stavbo tudi pri določenih konstrukcijskih elementih in so uvideli dejansko stanje. Vsekakor je mnenje strokovnjakov s področja gradbeništva, da bi obnova pomenila izjemno velik poseg in bi bila investicija vanjo tako visoka, da njena izvedba ni smotrna, saj bi s tako investicijo prostore ohranili v enakih gabaritih.

Kako odgovarjate na navedbe glede zdravstvenega doma?

Župan: Gospa Tollazzi v teh navedbah prihaja v nasprotje sama s seboj, in sicer navaja, da v zadnjih treh mandatih nisem uspel zgraditi niti enega samega parkirišča, medtem ko sama aktivno nasprotuje tako gradnji parkirišč ob tržnici in ob Mercatorju, kot tudi gradnji podzemnih parkirišč. Ne glede na njene navedbe pa so bila v času zadnjih treh mandatov zagotovljena nova parkirišča pri Večnamenski športni dvorani in pri pokopališču. Poleg tega pa je izvedena tudi projektna dokumentacija za gradnjo parkirišč ob Mercatorju in na Pavšičevi. Glede mnenja o dozidavi ali izgradnji novega zdravstvenega doma pa se lahko vprašam, ali gospa le nasprotuje odločitvam občine. Pri Narodnem domu namreč zagovarja obnovo, saj je bila sprejeta odločitev za novogradnjo, pri zdravstvenem domu pa zagovarja novogradnjo, saj je bila sprejeta odločitev za dozidavo.

Gospa Tollazzi izraža tudi dvom v pravilno izvedbo prizidka k OŠ 8 talcev ...

Župan: Ob tem moram izpostaviti, da je prizidek pridobil tako gradbeno kot tudi uporabno dovoljenje, kar pomeni, da je vsekakor skladen tudi s požarnimi in drugimi redi, ki veljajo za take objekte in inšpektor temu ne bo mogel ugovarjati. Poleg tega pa si gospa s svojimi navedbami vnovič prihaja v nasprotje, ko pri Narodnem domu navaja, da ne potrebujemo povečanja knjižničnih prostorov, saj smo v času digitalizacije, medtem ko trdi, da ne potrebujemo pametnega mesta. Digitalizacija je namreč eden ključnih elementov pametnega mesta.

Kako odgovarjate na očitke glede postavitve kolo parka pri starem Mercatorju oz. uničevanja parkovnih površin?

Župan: Park pri starem Mercatorju bo vsekakor ostal tam, kjer dejansko je, torej na delu, ki je bil urejen in je bilo to urejanje sofinancirano tudi z EU sredstvi. Poseg, ki ga gospa omenja, pa je predviden že v Občinskem podrobnem prostorskem načrtu za mestno jedro, ki ga je sprejel občinski svet. Izgradnja kolo parka pa je v bistvu dopolnilna dejavnost parkom, kar pomeni, da ohranja funkcijo obstoječega parka in mu daje več »življenja«. Izpostavljeno pomanjkanje javnih sanitarij nameravamo rešiti z javnimi sanitarijami na obstoječem parkirišču pri stavbi Krpan, ko pridobimo gradbeno dovoljenje. Glede kontejnerjev na tem parkirišču moram pojasniti, da občina ne odgovarja za drugo, kot za dejstvo, da občina lahko javno površino začasno odda v najem. Za skladnost s predpisi pa je odgovoren najemnik, na kar je bil tudi ustrezno opozorjen.

Blanka Markovič Kocen

PREVARE PREK SPLETA

V primeru klica na vaš telefon, ko se klicatelj v angleščini predstavi, da kliče iz tehnične pomoči podjetja Microsoft ter vas začne opozarjati, da imate okužen računalnik in vam bo pomagal – NE NASEDAJTE klicatelju, ker gre za PREVARO!

Klicatelji vas običajno želijo prepričati, da jim omogočite oddaljen dostop do vašega računalnika, največkrat s pomočjo programov "TeamViewer" ali "Supremo". S tem lahko prevzamejo nadzor nad vašim računalnikom. V nadaljevanju vas s prevarami nagovarjajo k dostopanju do vaše spletne banke in nakupa »varnostnega programa« za zaščito vašega računalnika.

Vsa komunikacija z vami je namenjena temu, da od vas pridobijo finančno korist tako, da začnejo upravljati z vašo spletno banko ali na drug način opravljati spletne nakupe v vašem imenu.

V PRIMERU TAKEGA KLICA KOMUNIKACIJO TAKOJ PREKINITE IN SE NE PUSTITE PREGOVORITI GOLJUFOM.

Več informacij lahko dobite na spletni strani 'Varni na internetu', in sicer <https://www.varninainternetu.si/klici-lazne-microsoftove-tehnicne-pomoci/> ali na straneh policije (<https://www.policija.si/svetujemo-ozavescamo/varnost-na-internetu>), kjer poleg te najdete tudi druge načine in vrste spletnih prevar.

POTRESI NA LOGAŠKEM

V potresni zgodovini znotraj območja današnjih meja Slovenije se je od začetka 16. stoletja Zemlja močno tresla vsaj 50-krat. Med najmočnejšimi potresi sta bila tisti v Idriji leta 1511 in »velikonočni« potres v Ljubljani. Številke za Tolminsko in Idrijsko so različne, omenjajo pa do 3 tisoč mrtvih. Takrat je voda zajela tudi rudnik živega srebra, Idrija je poplavlila dolino, treslo se je po vsej Sloveniji in okoliških državah. Med drugim je bilo porušenih več gradov, tudi dvorec Hošperk na Planinskem polju. Potres, ki je bil 14. aprila 1985, je najbolj prizadel Ljubljansko kotlino, porušenih je bilo vsaj 10 odstotkov hiš, precej ljudi je bilo poškodovanih, umrlo jih je deset.

XX. stoletje

V prejšnjem stoletju so bili najmočnejši potresi v Posočju. Majski in septembrski leta 1976 so najbolj zaznamovali vasico Breginj, precej škode pa so naredili tudi potresi v Ilirski Bistrici (1956 in 1995), Litiji (1963), na Kozjanskem (1974) in ponovno v Posočju (1998).

Iz Mesečnih poročil Meteorološke postaje Logatec

Vse te potrese smo poleg že omenjenega čutili tudi na Notranjskem. O tem, kako so se tresla tla pri nas od leta 1931 dalje, pa imajo podatke Mezetovi v Gornjem Logatcu, ki poleg merjenja padavin v mesečno poročilo vpisujejo tudi vremenska in druga dogajanja na površju Zemlje.

Potresi so zabeleženi 33-krat, seveda se je zaradi popotresnih sunkov treslo večkrat. Prvega, ki je bil ravno na božični dan leta 1931 in je trajal 6 do 7 sekund, je v dnevnik opazovanj vpisal Josip Meze. Že nekaj mesecev kasneje se je na Sv. Matije zvečer celo minuto treslo, majali so se predmeti, slišalo se je bobnenje. In tako se je treslo še nekaj dni. Podobno močan potres je bil na isti datum 20 let kasneje, slab teden po tistem, ko je zapadlo rekordnih 156 cm snega.

Pred dvema letoma in pol središče blizu Logatca

Tla so se tresla tudi v tem stoletju. Januarja 2010 je bil potres v Razdrtem, bobnanje, tresenje tal se je čutilo januarja 2015, ko je bil epicenter v Cerknem, podobno je bilo tudi 20. 11. 2018, ko se je treslo v okolici Logatca. Je edini potres na našem območju, ki je bil omenjen tudi v sredstvih javnega obveščanja.

Seveda smo tudi v Logatcu čutili potrese, ki so imeli središče v sosednjih državah. Tokrat o tistih, ki so bili na območju bivše skupne države Jugoslavije: 19. 5. 1963 je bil katastrofalni potres v Skopju, nekaj let kasneje v Banja Luki, aprila 1979 v Črni gori, marca 2015 pa v Zagrebu. Tam je bil hujši potres tudi lani. Še posebno močno pa smo v Logatcu čutili potresno aktivnost v Petrinji: »29. decembra ob 12:24 so se tla močno tresla, premikali so se stoli, nihale so luči,« je zapisala Vilma Meze, ki že vrsto let nadaljuje tradicijo opazovanj za ARSO.

Brane Pevec

GARTLC

V Domu starejših Logatec smo skupaj z okoliškimi društvi prišli do ideje medsebojnega sodelovanja, ki bi z različnih vidikov doprinesla k razvoju lokalne skupnosti. V okviru projekta Gartlc, ki ga sofinancirata Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja in Republika Slovenija v okviru Programa razvoja podeželja 2014-2020 si je društvo za zdravilne rastline Ognjič skupaj z biodinamiki Društva Ajde Vrzdenc zamislilo postavitev vrta po starem vzorcu – gartlca.

Včasih je bil to hišni vrt, kjer si je družina pridelala zdravo in ekološko zelenjavo ter zelišča, ki so potrebna za vsakdanjo kuho in pomembno vplivajo na naše zdravje. Tako je na sončni površini domskega parka že nastal vrt s križno zasnovo.

V letošnjem letu naj bi konkretnjšo podobo dobila tudi tematsko-senzorna pot. Naš cilj je, da bi vanjo vključili strokovno obravnavo stanovalk in stanovalcev, ki imajo težave z demenco. Na ta način jim bomo pomagali obuditi in spodbuditi njihove prijetne spomine.

Poleg vadbene parka, katerega namen je povečevanje gibljivosti, ravnotežja in koordinacije stanovalk in stanovalcev, štirih visokih gred in petih klopi, ki so prilagojene in tako dopolnjujejo

gartlc, bomo vključili še dodatne postavitve in predmete na pergolah. S tem bomo doprinesli na področju spodbujanja in spoznavanja čutnih zaznav ter dojemanja oseb in okolice.

S pripravo raznih delavnic in predavanj v parku si želimo zagotoviti višji nivo kvalitete bivanja vsem našim stanovalkam in stanovalcem. Na ta način bi pripomogli tudi k ohranjanju njihove samostojnosti in neodvisnosti. Prizadevali si bomo za medgeneracijsko sodelovanje in povezovanje, seveda če nam bodo razmere to dopuščale. Pomembno nam je okrepiti povezavo s prostovoljci, s širšo okolico in vključevanje v lokalno podeželsko območje.

Ana Skočir

Evropski kmetijski sklad za razvoj podeželja: Evropa investira v podeželje

Za vsebino je odgovoren Dom starejših Logatec. Organ upravljanja, pristojen za izvajanje Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014-2020, je Ministrstvo RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

SKRB ZA NARAVO: »MAL' NAPREJ PA MAL' NAZAJ«!

Pomembna pomladna paša za čebele je sadno drevje, ki pa je letos pozeblo. Zato ste mogoče nekateri aprila zaznali poziv, da bi odložili košnjo zelenic in javnih površin ter s tem omogočili cvetenje regrata, ki izdatno medi. Zdaj, ko to berete, je košnja zelenic verjetno že (večkrat) opravljena, a še vedno lahko naredite nekaj za čebele in okolje.

Na zelenicah okrog hiš sicer pogosto vidimo puščene otočke ivanjščic (kresnic), ki polepšajo zelenico. Zakaj pa ne bi pustili še cvetočega otočka bele detelje, travniške kadulje ali travniškega glavinca? Vsi dobro medijo.

Visoko travo je težje kositi. Ampak če je volja, se da. Dvignete lahko višino košnje, lahko se kosi delno širino ali pa se kosi počasnije in kot pravijo Čuki, »Mal' naprej pa mal' nazaj«.

Dostikrat slišimo čebelarje, pa tudi mnoge druge, kako potarnajo, da se prezgodaj kosi travnike, da ni travniških cvetlic in paše za

čebele. To drži, vendar je v tem pričakovanju preveč retro romantike. Na travnikih se prideluje krma za domače živali in le kakovostna krma omogoča dobro prirejo. Seveda se lahko del travnikov kosi kasneje, in tisti, ki kmetujejo manj intenzivno, to večinoma tudi počnejo. Komur pa je kmetija glavni ali edini kruh, si tega ne more privoščiti, razen če je ta izpad pridelka poplačan na drug način.

Pričakovati od kmetov, da bodo kasneje kosili in tako pridelali manj kakovostno krmo za živali, je tako, kot da bi nekdo od vas pričakoval, da jeste radič, ki je šel v cvet, namesto mlade solate. Težka bo, kajne?

Kakorkoli, del zelenice, po katerem ne hodite, lahko pustite, da cveti in bo tako vir hrane za čebele. **Ko boste šli kositi, opravite to v hladnem vremenu ali čim kasneje zvečer, ko koristnih žuželk ni več na cvetju.** Nikar tega početi ob desetih dopoldne v sončnem vremenu, saj je takrat na cvetoči travi vse polno koristnih žuželk.

Z zapisom želimo spodbuditi zavedanje, da lahko vsak od nas kaj naredi za naravo. Prepogosta košnja zelenic jemlje hrano in življenjski prostor koristnim žuželkam ter onesnažuje okolje z izpušnimi plini in hrupom.

Da pa se pogosto košena ruša obnavlja, jo je treba veliko zalivati, dosejavati travo in gnojiti z dušikom. Za angleško travico je skoraj nujna še raba herbicidov, ki uničijo rastline, kot so ivanjščice, regrat, spominčice in vse vrste detelj. Nepravilno gnojenje ali škropljenje lahko tudi onesnažita vodo, vse skupaj pa prazni denarnico.

Besedilo in foto: Marjan Papež

HRANA ZA NAJBOLJ POMOČI POTREBNE

Prostopovoljke in prostovoljci Župnijske karitas Logatec se srečujemo že vrsto let. Naše poslanstvo je skrb za ljudi v župniji, ki so v stiski in potrebni pomoči. Spodbuda za naše delo je zavest, da pomagamo, da nas nekdo potrebuje, da zmoremo komu polepšati dan.

Temelj delovanja Karitas je prostovoljno delo. Pomoč, ki jo nudi logaška skupina Karitas se kaže v različnih oblikah. Ena izmed nalog je razdeljevanje hrane iz sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim. In prav na »veliki teden« smo dobili pošiljko hrane osnovnih živil: moka, riž, testenine, mleko, olje, pločevinke fižola in paradižnikove mezge. Nekaj živil in higienskih sredstev nam je podarilo tudi trgovsko podjetje Hofer. Vso organizacijo pri razdeljevanju hrane je izpeljala ga. Marija Klančar, požitvovalna vodja skupine Karitas, ki ogromno svojega časa na mnogo načinov daruje za bližnje. Hrano smo razdelili okoli 70 družinam in vsakega je Marija osebno poklicala po telefonu. Tukaj ne gre samo za razdeljevanje, ampak je vsakomur namenila tudi kakšno lepo besedo spodbude in upanja in tako marsikomu

polepšala dan! Prislunhila pa je tudi stiskam in težavam, v katerih so se znašli, in takoj je olajšanje, če se komu lahko izpoveš. Veliko je bilo izrečenih besed »Boglonaj, hvala, lepe praznike« in bilo nam je toplo pri srcu. Nekaj prostovoljk je tudi dostavilo hrano na dom tistim, ki je sami niso mogli prevzeti. Karitas ljudem v stiski pomaga tudi z občasnim plačilom položnic, z oblačili, s šolskimi potrebščinami, organizira pomoč v logaškem in župnijskem domu zastarejše, omogočamo udeležbo pri bogoslužju, obiskujemo ostarele in osamljene ob praznikih, zanje naredimo voščilnice ... Sodelujemo s centrom za socialno delo in Rdečim križem Logatec. Vsako leto smo organizirali dobrodelni koncert Karitas, kjer smo poskušali nagovoriti dobre ljudi, da prispevajo svoj dar. Del sredstev dobimo tudi od občine Logatec. Hvala vsem župljanom, hvala Občini Logatec in hvala vsem donatorjem. Duhovni vodja naše skupine je g. župnik Janez Kompare s pomočnikom Rafaelom. Skupina se je pred pojavom epidemije srečevala vsak prvi ponedeljek v mesecu z uvodnim duhovnim nagovorom g. župnika, beremo odlomke iz Svetega pisma, skupaj

molimo in se pogovarjamo ter delamo načrte za naprej. Končamo z razdelitvijo mesečnih nalog. Člani se udeležujemo tudi različnih predavanj in delavnic, ki jih organizira slovenska Karitas.

Že dobro leto pa premagujemo velike težave zaradi epidemije novega virusa, ki je zelo otežila naše delo, saj moramo upoštevati ukrepe, da zaščitimo zdravje nas vseh. To je čas, v katerem še bolj potrebujemo pomoč drug drugega. Če imamo odprto srce in ravnamo tako, kot bi želeli, da drugi ravnajo z nami, smo zagotovo na pravi poti in bomo zmogli.

Jožica Gantar, Karitas Logatec

Čiščenje plaščev, suknjičev, hlač, zimske konfekcije, odev in blazin, merino posteljnine, preprog, zaves in drugih tekstilnih izdelkov.

Pranje gostinskega perila, delovnih oblek, posteljnega perila.

Šiviljska popravila (ožanje, krajšanje, menjava zadrg, krpanje ...).

Stalna akcija pranja in likanja srajc.

Parkirni prostor zagotovljen.

**Čistilnica, pralnica
in šiviljska
popravila
Šengar**

**PONOVNO
ODPRTO**

Logatec, Cankarjeva 12
Pon-pet od 15,00 – 19,00
Tel 031/751-600

Vrhnika, Cankarjev trg 1b
Pon – pet 8,00 – 18,00
Tel 01/755-13-12

KUPON

20% POPUST

OD 12. 5. DO 12. 6. 2021 NA KEMIČNO ČIŠČENJE TEKSTILNIH IZDELKOV.

POPUST NE VELJA ZA PRANJE SRAJC IN ŠIVILJSKA POPRAVILA

ŠENGAR
PREPROSTO ČISTO

www.sengar.si

KAŽIPOT LONGATICO ... OB 80-LETNICI VNOVIČNE OKUPACIJE LOGATCA

Študent in občasni dopisnik časnika *Jutro* Miran Pavlin je 6. maja 1941 (v sklopu svojih dnevniških zapisov) v Ljubljani na križišču današnje Aškerčeve ceste in Trga mladinskih delovnih brigad fotografiral v smeri Viča smerokaz za Logatec, ki pa je že bil izključno v italijanščini – Longatico. Zanimivo, da je bila isti dan v slovenskem časopisu objavljena vdanostna izjava ljubljanskega škofa Rožmana in spomenica uglednih zastopnikov Ljubljanske pokrajine ob priključitvi zasedenega ozemlja h Kraljevini Italiji 3. maja 1941, kjer je med drugim zagotovljeno spoštovanje našega jezika in kulture ...

Kažipot za Logatec 6. 5. 1941. Vir: Foto: Miran Pavlin. Zbirka Tekoče gradivo, črno-beli negativ, 6 x 6 cm, inv. št.: 1245/61. Hrani Muzej novejšje zgodovine Slovenije.

Polovica naslovne strani časopisa *Slovenec*, 6. maj 1941: »Ljubljanski škof dr. Rožman je poslal sledečo vdanostno izjavo: Duce! Zvedeli smo z velikim veseljem, da je slovensko zasedeno ozemlje po Italijanski Vojski vključeno v Italijansko kraljestvo. Prosim Vas, da sprejmete najglobljo zahvalo v imenu vse duhovščine škofije tega ozemlja zaradi širokogrudne in skrbne ureditve, ki ste jo poklonili slovenskemu prebivalstvu. Sprejmite tudi, Duce, izraze naše brezpogojne vdanosti in sodelovanja. Hkrati prosim, naj božji blagoslov pride nad Vaše delo, nad ves veliki Italijanski narod (It. narod z veliko začetnico!?, op. p.) ter nad slovensko ljudstvo (Slovenci samo ljudstvo!?, op. p.), ki bo pod okriljem Rimskega Imperija lahko živelo in se razvijalo.

Rim, 4. maja. Besedilo spomenice, ki so jo Duceju po Kr. Civilnem Komisarju Grazioliju poslali ugledni zastopniki (konzulte, op. p.) Ljubljanske pokrajine, se glasi: Duce! V trenutku, ko je slovensko ozemlje, zasedeno po Italijanskih Oboroženih Silah, postalo del Velikega Kraljestva Italije, izražamo v imenu vsega slovenskega prebivalstva Njegovemu Veličanstvu Kralju in Cesarju najspoštljivejšo vdanost in izrekamo Vam, DUCE, vso našo zahvalnost za plemenite in posebne ukrepe, ki ste jih uvedli za naše ozemlje in ki bodo za nas varno jamstvo življenja in zagotovitev bodočnosti našega prebivalstva. Spoštovanje našega jezika in naše kulture priča, s

kako vzvišenim pojmovanjem rimske pravičnosti ume Fašistična Italija vladati narode, ki so pod njenim varstvom (!!!!!!!?, op. p.). DUCE, slovensko prebivalstvo bo dokazalo še bolj v dejanju svojo zahvalnost in vso svojo lojalnost. V Ljubljani, dne 3. maja 1941.« Vsem podpisnikom ponižujoče, sramotne, dobrikajoče (za kar imamo Slovenci poseben izraz) in sprenevedajoče se vdanostne izjave in spomenice je bilo prav gotovo znano, da so fašisti že od leta 1920 izvajali grozljive zločine nad primorskimi Slovenci z namenom izničenja naše kulture in naroda. Med podpisniki so nekatere ugledne osebnosti, ki so za velik del Slovencev bile »moralne avtoritete«, katerih mnenja so bila zanje kažipot pri usodnih odločitvah. Podpisnik je bil tudi logaški rojak, »dr. Andrej Gosar, bivši minister«. Drugače je reagiral devetdesetletni Ivan Hribar, nekdanji znameniti ljubljanski župan, politik in diplomat. 18. 4. 1941 se je vračal s sestanka z italijansko upravo, ki mu je nudila županski položaj Ljubljane in ga vabila v konzulto. Domoljub Hribar tega ni hotel sprejeti, ker bi s tem priznal legitimnost italijanske okupacije in je raje storil samomor. Zapustil je poslovilno pismo s Prešernovimi verzmi: »Manj strašna noč je v črne zemlje krili, kot so pod svetlim soncem sužni dnovi.« Žal pa nekateri niso ostali samo pri vdanostnih izjavah ...

Gvido Komar

Vir: <https://www.dlib.si/stream/URN:NBN:SI:DOC-1C0DGCLS/80f737c8-8680-49da-8f45-bbbheacc49b4/PDF>

POPRAVEK

Bralcem Logaških novic se opravičujem za napako (»General Rupnik je uradno vzpostavil vojaško oblast ...«), ki se mi je zapisala v aprilski številki Logaških novic na str. 15. Pravilno: »General Maister je uradno vzpostavil vojaško oblast, Kremenšek pa civilno.«

Gvido Komar

SVETOVNI DAN ZEMLJE: varčuj, prihrani, ohrani Zemljo!

Tako v eko šolah, tudi logaške se ponašajo s tem nazivom, učitelji opozarjajo učence na to, da se zamislijo, kako vsako njihovo ravnanje vpliva ne samo na zemljo, po kateri hodimo, ampak tudi na usodo našega planeta.

Včasih je veljalo, kar se Janezek nauči, to Janez zna. Naša mladina se rada uči in to znanje posreduje tudi starejšim. Na nas je, da jim tokrat mi prisluhnemo, saj vsi potrebujemo zdravo Zemljo, ki nam bo omogočila preživetje, zdravje, srečo.

Tema letošnjega dneva Zemlje je »Obnovimo našo Zemljo«. Z majhnimi koraki naj bi tako posredno vplivali na to, da bi podnebne spremembe potekale manj burno ali vsaj počasneje. Tako naj bi zmanjšali ogljični odtis, seštevek vseh emisij toplogrednih plinov, ki jih povzročajo posamezniki, organizacije, država. Sestavljen je iz primarnega (prevoz, poraba energentov, poraba elektrike ...) in sekundarnega odtisa, na katerega vplivajo hrana, pijača, rekreacija ... Če so prejšnja leta ob dnevu Zemlje po svetu potekali shodi, izobraževalni dogodki, delavnice, je bilo lani, predvsem pa letos, drugače. Vse to, razen čistilnih akcij, na katerih so udeleženci upoštevali vsa epidemiološka priporočila, je potekalo po spletnih kanalih. Ministrstvo za okolje in prostor izvaja ukrepe za ohranjanje okolja v ravnovesju z razvojem, med drugim financira tudi del aktivnosti Podnebna pot 2050, pri čemer sodeluje tudi naša občina. Ta projekt je namenjen spremljanju napredka in načrtovanja podnebnih ukrepov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov na področju stavb, prometa, industrije, kmetijstva, gozdarstva in odpadkov.

Na Ministrstvu RS za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano so spregovorili o evropski Strategiji za gozdove, pa o čebelarstvu, ki je v Logatcu precej razširjeno, ter o spodbujanju kratkih oskrbnih verig in lokalni hrani. V Logatcu je vedno več ponudnikov le-te, tudi na naši tržnici.

V organizaciji Alpe Adria Green priporočajo čim manjšo uporabo plastike ali vsaj njeno ponovno uporabo, varčevanje z vodo ter odsvetujejo uporabo pesticidov in kemikalij na vrtu in poljih. Tudi ta priporočila v naši občini že dalj časa upoštevamo.

Tokrat smo svetovni dan Zemlje obeležili že enainpetdesetič, 30-krat v samostojni državi. Marsikaj se je v teh letih spremenilo na bolje, še veliko pa bo treba narediti. Načrti so na mizi, nekateri že tik pred uresničitvijo. »Stopimo skupaj, gradimo skupno bodočnost, bodimo vpljudni in tudi kritični,« pravi naš župan Berto Menard. Prisluhnimo mu.

Brane Pevec

www.lekarnaljubljana.si

Veljavnost od 22. 4. do 7. 6. 2021

ZDRAVO

v mesec ljubezni!

izbrano iz kataloga ugodnosti

PAPERMINTS PRŠILO

Osvežilno pršilo za usta z okusom mentola, s sladili, 12 ml.

redna cena: 2,63 €

cena s Kartico zvestobe

2,10 € + **POPUST: 20 %**

MANDLJEVO OLJE MALČEK

Za vsakodnevno nego dojenčka, 150 ml.

redna cena: 6,22 €

cena s Kartico zvestobe

4,98 € + **POPUST: 20 %**

MAGNEZIJ 300 MG

20 šumečih tablet

Prehransko dopolnilo ni nadomestilo za uravnoteženo in raznovrstno prehrano.

redna cena: 3,53 €

cena s Kartico zvestobe

2,82 € + **POPUST: 20 %**

MEDZOBNE ŠČETKE SILVERCARE

6 kosov v pakiranju
Medicinski pripomoček.

redna cena: 4,80 €

cena s Kartico zvestobe

3,84 € + **POPUST: 20 %**

STOP PRŠILO PROTI KOMARJEM IN KLOPOM

100 ml
Biocide uporabljajte varno. Pred uporabo vedno preberite etiketo in podatke o izdelku.

redna cena: 8,56 €

cena s Kartico zvestobe

6,85 € + **POPUST: 20 %**

PINCETA ZA KLOPE VITRY

Izdelana iz nerjavnega jekla, 1 kos.

redna cena: 12,15 €

cena s Kartico zvestobe

9,72 € + **POPUST: 20 %**

Za več informacij prelistajte nov **katalog ugodnosti** ali nas pokličite

na brezplačno telefonsko številko
080 71 171!

Cene s popustom iz ZDRAVO - kataloga ugodnosti veljajo v enotah Lekarne Ljubljana, specializiranih prodajalnah LL VIVA (v okviru razpoložljivega asortimana) in v Spletni Lekarni Ljubljana na www.lekarnaljubljana.si izključno ob predložitvi Kartice zvestobe Lekarne Ljubljana ter zahtevanega števila jabolk zvestobe, sicer veljajo redne cene. Slike so simbolične, popusti se ne seštevajo. Ponudba velja od 22. 4. do 7. 6. 2021 oz. do prodaje zalog.

V LOGAŠKI OBČINI BI LAHKO NAREDILI ŠE VEČ ZA IZBOLJŠANJE LOČEVANJA ODPADKOV

Največje težave imamo pri ločevanju biološko razgradljivih odpadkov in papirja, ugotavlja dr. Boštjan Aver, direktor Komunalnega podjetja Logatec, s sodelavci. Izdatnost vodnih virov zaenkrat zadošča potrebam, potenciali za nove vodne vire pa so na območjih Cuntove ter Kobalove in Petkove Grape. Po Averjevih besedah naj bi bil novi zbirni center zgrajen v letu 2022, že konec tega leta pa bo začela obratovati nova sušilnica blata, ki bo prinašala tudi prihranke pri prevzemanju oz. obdelavi le-tega.

Kje so "črne točke" - nelegalna odlagališča, večja onesnaženja ...?

Lahko rečemo, da so »črne točke« v zadnjih letih postali ekološki otoki, ki so pravzaprav črna odlagališča. Ljudje na njih ne odlagajo odpadkov samo v zabojnike, ampak tudi zraven teh. Poleg papirja, stekla in mešane plastične ter kovinske embalaže (ki se ukinja, saj ima uporabnik lasten zabojnik za te odpadke) je na ekoloških otokih veliko kosovnih, mešanih komunalnih, biorazgradljivih odpadkov, odpadne električne in elektronske opreme, nevarnih odpadkov oziroma odpadkov, ki tja ne sodijo. Zanimivo je, da gre za količinsko in vizualno velike odpadke, ki jih moraš na ekološki otok pripeljati z avtom. O vzroku, da jih ljudje pripeljejo na ekološki otok in ne v Zbirni center Ostri Vrh Logatec, lahko samo ugibamo. V Zbirnem centru občani te odpadke oddajo brezplačno (izjema so gradbeni odpadki nad določeno težo in biološko razgradljivi odpadki za tiste občane, ki niso vključeni v odvoz le-teh). Posledično smo določene ekološke otoke ukinili ali premaknili. Zanimivo je, da občane moti videz in moramo ekološki otok premakniti, v isti sapi pa zahtevajo, da bi moralo biti več ekoloških otokov, vendar »ne v mojem vidnem polju«. Na tej točki bi opozoril, da odpadke ustvarjamo občani sami! Mislim, da ljudje tega še vedno niso dovolj ozavešteni.

Koliko smo Logatčani skrbni pri ločevanju odpadkov, kje prihaja do največ nepravilnosti?

Na podlagi zbranih komunalnih odpadkov lahko trdimo, da občani ločujejo odpadke, vendar po izvedbi sortirnih analiz mešanih komunalnih odpadkov in inšpekcijskih pregledov lahko trdimo, da so v večini polovičarski. Izpostavil bi tudi, da so nekateri občani zelo vestni pri ločevanju, vendar je teh zelo malo.

Pri inšpekcijskih pregledih posod za mešane komunalne odpadke smo ugotovili, da še vedno zelo veliko papirja in biološko razgradljivih odpadkov konča v posodah

za mešane komunalne odpadke. To sta najbolj tipični napaki pri ločevanju odpadkov. Biološko razgradljivi odpadki sodijo ali v zabojnik za biološke odpadke ali pa na kompost. Papir ali v zabojnike za papir, ki se nahajajo na ekoloških otokih, lahko pa ga dostavijo tudi v Zbirni center Ostri vrh Logatec. Pri izvedbi sortirnih analiz smo ugotovili, da približno polovico vsebine posode mešanih komunalnih odpadkov predstavljajo ločene frakcije. Glede na rezultate analiz je sestava zabojnika za mešane komunalne odpadke naslednja: približno četrtino vsebine predstavljajo biološko razgradljivi odpadki, okvirno 10% papir in karton, 10 % plastika, 10 % oblačila in tekstil, ostale frakcije so zastopane v majhnih deležih.

Kot že omenjeno, so največje težave pri ločevanju biološko razgradljivih odpadkov in papirja. Vzrok vidimo predvsem v tem, da je treba odvoz biološko razgradljivih odpadkov dodatno plačevati, kompostirati pa ljudje ne marajo ali zaradi smrada, nezadostnega prostora, neznanja ali preprosto nimajo interesa. Vzrok za neločevanje papirja je predvsem v tem, da se ga nabere veliko in ga ne moremo preprosto oddati v zabojnik pri hiši, ampak ga je treba odpe-

ljati ali na ekološki otok ali v Zbirni center Ostri Vrh Logatec.

Velik delež odpadkov med mešanimi komunalnimi odpadki predstavljajo tudi oblačila in tekstil. Težko bi sicer rekli, da gre za napačno ločevanje teh odpadkov, ki se tudi zbirajo ločeno. Uporabnik mora sam presoditi, ali je tekstil strgan, zapackan oziroma uničen in posledično neuporaben. V tem primeru seveda sodi v zabojnik za mešane komunalne odpadke. Če pa je tekstil še vedno uporaben, ga lahko podarimo naprej, predamo humanitarnim ustanovam, prinesemo v izmenjevalnico ali oddamo v zabojnik za tekstil, ki ga najdemo na ekoloških otokih.

Kakšna je oskrba Logatec z zdravno pitno vodo in kje so potenciali za vodne vire?

Vodovodni sistem Logatec se s pitno vodo oskrbuje iz več vodnih virov (vodni viri Cuntova, Kobalova in Petkova Grapa, Brana). V sistemu prevladuje nepovršinski tip vode. Na sistemu se opravlja preventivni postopek dezinfekcije pitne vode z natrijevim hipokloritom (NaClO) in UV presvetljevanjem. V letu 2020 je bilo v okviru notranjega nadzora na vodovodnem sistemu Logatec za mikrobiološka preskušanja skupaj odvzetih 27 vzorcev pitne vode. Rezultati preskušanj so pokazali, da so bili vsi vzorci glede na obseg opravljenih preskušanj skladni z zahtevami Pravilnika. Za fizikalno-kemijska preskušanja so bili na mestih vzorčenja pri uporabnikih odvzeti 4 vzorci pitne vode, vsi so bili skladni s Pravilnikom. Izdatnost vodnih virov zadošča trenutnim potrebam prebivalstva in industrije, potenciali za nove vodne vire pa so na območjih Cuntove ter Kobalove in Petkove Grape.

Kako daleč je gradnja novega zbirnega centra?

Gradnja novega zbirnega centra je odvisna od pravnomočnosti gradbenega dovoljenja, ki ga pričakujemo v maju 2021. Nato bi Občina Logatec predvidoma pozvala

zainteresirane za financiranje izgradnje in investicijsko vzdrževanje oz. obratovanje v smislu javno-zasebnega partnerstva. Upamo, da bi se občinski razpis izvedel do jeseni 2021, ko bi se gradnja zbirnega centra lahko začela in končala v letu 2022.

Svetniki so na aprilski seji podprli nakup sušilnice blata. Kdaj naj bi ta začela obratovati, koliko bo stal nakup in ali bo sušilnica v celoti rešila problem odpadnega blata?

Nakup sušilnice blata bo omogočil znižanje stroškov obdelave blata s čistilne naprave za ocenjenih 40 tisoč do 70 tisoč evrov letno, kar bo omogočalo znižanje stroškov za čiščenje komunalne odpadne vode za 12 do 20 evrov na letni ravni za posamezno gospodinjstvo. Ravno tako bo predvidoma manj smrada v okolici čistilne naprave kot zdaj, ko prevzemajo na čistilni napravi blato prevzemniki le-tega in je sistem odprt. Sušilnica blata bo postavljena zraven čistilne naprave in naj bi začela obratovati konec letošnjega leta.

Kakšni so cilji Komunalnega podjetja Logatec v letošnjem letu?

Letošnji ključni cilji komunalnega podjetja so predvsem začetek izgradnje novega zbirnega centra in kasnejše posledično boljše ločevanje odpadkov (odpadki bodo manj izpostavljeni padavinam), postavitev nove sušilnice blata s čistilne naprave, nadaljevanje priklopov na novo vodovodno omrežje, zgrajeno v okviru projekta Čista Ljubljana – 2. sklop in številni drugi, ki so opredeljeni v sprejetem poslovnem načrtu za leto 2021.

Blanka Markovič Kocen

PRIJAZNI DO LJUDI IN OKOLJA

Ukrepi, kako rešiti težave z občutno preveč odpadki in poskrbeti za svoje okolje, so nujni. Logatec premore kar nekaj inovativnih podjetij, kjer se zavedajo pomembnosti ohranjanja okolja. Takšno je podjetje NMC d.o.o., ustanovitelja in lastnika Zvoneta Nagodeta iz Logatca, kjer se predvsem ukvarjajo z avtomatizacijo procesov na področju lesno-obdelovalnih strojev. Iztočnica za tokratni intervju pa je njihova inovativnost na področju lastne izdelave točilnih in prodajnih avtomatov, ki omogočajo ponovno uporabo embalaže, s tem pa se posledično zmanjšuje količina odpadne embalaže v gospodinjstvih. Podjetje gleda v prihodnost, zato je njegov ustanovitelj tokrat besedo prepustil svoji hčeri Maji Nagode, ki je vpeta v delovanje podjetja.

Vaš oče je podjetje ustanovil ob osamosvojitvi Slovenije. Kakšna je vaša vloga v njem danes?

V podjetju se ukvarjam predvsem z oza-veščanjem na področju ekologije. Pravkar smo zaključili projekt Prijazni do okolja, tako da se zelo veselim odprtja avtomata za točenje ekoloških čistil na Notranjski 14 v Logatcu. Tako bodo tudi Logatčani imeli priložnost zmanjšati količino odpadne embalaže in s tem narediti nekaj dobrega za okolje.

Kako je podjetje, kjer ste se desetletja ukvarjali z avtomatizacijo procesov v lesni industriji, prišlo do ideje za izdelavo mlekomatov, detergentomatov ...?

Razlog za to dodatno dejavnost podje-

tja je bila recesija, ko je bilo treba iskati nove priložnosti na trgu. Prvi mlekomat smo leta 2009 izdelali za kmetijo pr'Jernej iz Logatca in mlekomat še danes stoji na Vrhniki. Kasneje so se pokazale priložnosti za izdelavo še drugih točilno-prodajnih avtomatov za točenje olja, vina in drugih živil. Zdaj izdelamo največ avtomatov za točenje tekočih detergentov.

V čem so vaši avtomati drugačni od ostalih? Kje vse jih najdemo?

Mlekamate delamo za slovenski, hrvaški in avstrijski trg, največ pa jih je Zagrebu. Avtomate za točenje čistil najdete v supermarketih Interspar. Odlikujejo se po kvalitetni izdelavi, natančnem točenju, točenju poljubnih količin, spremljanju stanja avtomata na daljavo itd. Veliko pozornosti namenimo kvalitetnim materialom in vgrajeni elektronski opremi.

Ali ste kdaj izračunali, koliko embalaže je manj na račun vaših avtomatov?

Računica gre nekako takole: v Zagrebu kmetje prodajo zelo velike količine mleka na dan, tudi do 400 litrov. To pomeni, da že z enim mlekوماتom zmanjšamo količino odpadne tetrapak embalaže za 400 kosov na dan, to je skoraj 150.000 kosov na leto. Enako je pri čistilih, stranke lahko točijo čistila v eno in isto embalažo več let.

Trajnostna ali učinkovita embalaža? Pravijo, da je najboljši približek samozadostnosti oziroma samozadostna embalaža. Takšno embalažo ima banana. Ampak takih izdelkov je malo.

To je res, takšnih izdelkov je malo, a to še ne pomeni, da potrošnik nima izbire.

Največji absurd je ustekleničena voda. Potrošnik ima doma pitno vodo iz pipe, a v trgovini raje poseže po vodi v plastenki, ki jo je pripravljen precej preplačati, medtem ko je voda iz pipe skoraj zastoj. To precej pove o nas potrošnikih, ki podlegamo TV oglasom in ne razmišljamo s svojo glavo. Nekaj dobrega je glede plastičnih vrečk prinesla tudi zakonodaja, ki je uvedla plačljive plastične vrečke. Čez noč so potrošniki začeli nositi košare v trgovine in so nehali posegati po plastičnih vrečkah. Tako da vsekakor ostaja nekaj upanja, da bomo spremenili svoje navade in v večji meri posegali po možnostih ponovne uporabe embalaže.

Ali je pandemija novega koronavirusa vplivala na vaše podjetje?

Vsekakor, a z letom 2021 so se stvari postavile nazaj na svoje mesto, tako da zdaj spet normalno poslujemo. Bile so težave s strani naročnikov, ki naročenega niso bili spodobni prevzeti, ker so v tem času zaradi krize sami zašli v težave. Zdaj je naročil dovolj, tako da v prihodnost zremo pozitivno.

Rdeča nit vašega podjetja je lasten razvoj in proizvodnja lesno-obdelovalnih strojev za lesno industrijo. Od kod vse to znanje v zelo zahtevnem segmentu? Kdo so vaši kupci?

Že leta sodelujemo s podjetjem, ki promovira naše izdelke v tujini. Kupci so iz vsega sveta, Avstralije, Afrike, J. Amerike, trenutno delamo za izvoz na Škotsko. Naše prednosti so inovativnost, kvalitetna izdelava in predvsem zanesljivost, saj oče od natančne izdelave strojev ne odstopa.

Vaš oče je znan kot inovator, kateri so njegovi največji izumi in patenti?

Vsak izdelek, ki gre iz naše proizvodnje, je inovacija, saj so stroji prilagojeni željam kupcev, nimamo serijske proizvodnje, tako da je vsako novo naročilo nov izziv in zgodba zase. Sama bi izpostavila izum, ki ga je oče pripravil že pred leti in

bi dejansko rešil problematiko odpadkov. Gre za avtomatsko sortirnico odpadkov, ki odpadke sortira glede na material, drobniki embalaži zmanjšajo volumen in tako je surovina pripravljena za recikliranje. Njegova inovativnost se kaže tudi doma, saj je na domačem vrtu postavil solarno elektrarno, ki sledi soncu čez cel dan. Ideji mu ne manjka...

Maja, kako naporno je v sodobni potrošniški mrzlici biti navdušena "zerowasterka"?

S korono se je tudi na tem področju vse precej zapletlo. Slovenci smo že leta 2019 presegli mejo pol tone odpadkov na prebivalca na leto, podatki za 2020 bodo zagotovo še slabši. Vem, da je količino odpadkov v gospodinjstvih mogoče precej zmanjšati, a žal opažam, da ima veliko ljudi že z ločevanjem precej težav. V Logatcu ločeno zberemo le 56% odpadkov, tako da nas čaka še veliko dela. A zapomniti si moramo, da je za okolje najboljši tisti odpadki, ki sploh ne nastane.

Dejan Šraml

Foto: arhiv podjetja

OČISTIMO OKOLICO VRTCA

Mehurčki, vrtčevski otroci iz enote Tičnica, so se v marcu odločili, da očistijo okolico vrtca. Vzeli so zaščitno opremo in vrečke ter pobrali smeti okrog vrtca in ob sprehajalni poti po Tičnici. Naredili so nekaj dobrega za družbo in okolje, za lastno telo z gibanjem na prostem in navdušili sprehajalce s svojim dobrim delom. Otroci so tako dobili še dodatno spodbudo, da prispevajo nekaj k čistejšemu okolju, čeprav so bili

zelo razočarani, ko so po nekaj dneh zopet zasledili v okolici vrtca odvržene ogorke, maske, vrečke ipd. Dogovorili so se, da jim to ne bo vzelo navdušenja in da v kratkem dejavnost zopet ponovijo. Vse prebivalce v okolici vrtca pa iskreno prosijo, da smo skupaj zgled našim malčkom in jim pokažemo, da njihovo delo nekaj velja, zato čuvajmo naše okolje in smeti odvrzimo v za to namenjene koše in kontejnerje.

Besedilo in foto: Mihela Maček

SMO DOVOLJ ODGOVORNI?

Je že tako v človekovi naravi, da tisto, kar nam je samo po sebi dano, manj spoštujemo. Nekaj, za kar smo se morali truditi, pa znamo ceniti in tudi bolj smo odgovorni do tega. Narava je naša skupna dobrina. Da se do nje ne smemo obnašati mačehovsko, je še posebej poudarjeno v pomladnih mesecih, ko se odkrijejo stvari, ki jih je sneg čez zimo prekril. Polno raznih odpadkov in stvari, ki v naravo ne sodijo in so celo zelo škodljive. Nekaj je na splošno bolj značilno za urbana okolja, so pa stvari, ki so tudi v podeželskem okolju pereče. Kaj moti oziroma je najbolj izpostavljenost v našem kraju Rovte, so povedali nekateri naključni sogovorniki.

Najbolj je bil izpostavljen problem vse večjega nabora plastične embalaže. Večina izdelkov, ki jih ljudje nakupujejo, je shranjenih v plastični embalaži, še celo malice v današnjem koronskem času so v plastiki. V zadnjem letu se skoraj ne odpraviš na sprehod, da ne bi ob poti videl kar precej odpadnih zaščitnih mask in ogromno pivskih pločevink. Zakaj že? Je pa razveseljivo to, da je ozaveščenost na vasi zelo dobra in veliko je ljudi, ki so samooskrbni in tako ni nepotrebne embalaže za shranjevanje in transport.

Nadalje je problem v kmetijsko razvitejših predelih shranjevanje in transport odpadnega polivinila za baliranje krme. Tega

se na večjih kmetijah nabere res ogromno. Nekateri folije od bal in mreže zbirajo v jumbo žaklje in ko se tega nabere dovolj, odpeljejo v zbirni center, kjer stojijo, izdajo potrdilo in seveda tudi položnico. Tu bi lahko omenili nenehno dražitev komunalnih prispevkov, kar je po eni strani razumljivo, po drugi pa morda spet ne, vsaj za uporabnike. Precej pa se te plastike nabere kar v zabojnikih, ki so posledično prepolni. Želeli bi si, da bi morda razmislili tudi o predelavi tovrstne embalaže, a do zdaj še ni bilo take možnosti. Je pa po besedah sogovornikov v Rovtah pretežno dobro poskrbljeno za odvoz odpadkov, čeprav se najdejo tudi taki, ki raje odnesejo smeti v bližnji gozd v kako jamo, kjer se ne vidi. Ali res ne? Nekateri med vprašanimi so bili mnenja, da bi s samim večjim poudarkom predvsem v domačem okolju dobili že najmlajši odgovoren in zgleden odnos do okolja. Nato pa so na vrsti izobraževalne in vzgojne institucije z velikim poudarkom na tej problematiki. Večina jih je opozorila, da otroci, tudi manj oddaljeni od šole, vanjo prihajajo s prevozi, kar dodatno obremenjuje okolje, predvsem zrak. Razveseljivo pa je dejstvo, da v sedanjem modernem času tudi doma že v veliki meri ločujejo odpadke, kar se res zgledno prenaša naprej.

Je pa še ena stvar, ki je dovolj zaskrbljujoča v vaškem, kmetijskem okolju. To so strupi, škropiva in velike količine gnojnice, ki prehajajo v zrak in podtalnico in posledično nazaj na krožnike potrošnika. Mnenja se seveda tu precej razlikujejo. Na eni strani je več pridelka s tem, ko je njiva bolj pognojena in dodatno prepojena z izdelki, ki rast pospešijo in zavirajo plevel, na drugi pa bolj zdrav in količinsko nekoliko manjši pridelek. A s tem problemom se soočajo prav vsi - pridelovalci in potrošniki kjerkoli po državi in v svetu. Problem bo treba reševati na širšem nivoju. V svojem kraju pa lahko poskrbimo, kar nam naša trenutna situacija dovoljuje. Predvsem odnos do zdrave pitne vode, čistega zraka in čim manj obremenjenega okolja z raznimi ne tako nujnimi pritisklinami.

*Metka Bogataj
Foto: Primož Godina*

M. Grdadolnik: CANTABILE JE MALI ČUDEŽ

Za Simfoničnim orkestrom Cantabile je prvo desetletje uspešnega ustvarjanja. Pobudnik in ustanovitelj tega orkestra, ki je logaško glasbeno tradicijo ponesel tudi v svet, je Marjan Grdadolnik, ki se spominja začetkov in pravi, da je Cantabile pravi mali čudež. V prihodnosti si želi v Logatcu novi kulturni dom, kjer bo tudi prostor za vaje orkestra Cantabile.

»Ko smo začeli, si nisem predstavljal, da bo ta orkester postal nekaj tako velikega, da se bodo zgodile tako velike stvari, da bom v desetih letih spoznal toliko novih izjemnih glasbenikov, solistov ... tako da je zame to res mali čudež.« Desetletje je bilo polno vzponov in pomembnih mejnikov, med katerimi Grdadolnik izpostavlja prvi projekt v cerkvi v Logu pri Vipavi, aprila 2011, potem še v Ljubljani koncert In Memoriam -Lux Aeterna, velik premik v prepoznavnosti orkestra pa je nastal po tem, ko so gostovali na vseslovenski turneji z Galom Gjurinom. »Takrat smo prvič nastopili v največji, Gallusovi dvorani Cankarjevega doma. Ta posnetek koncerta je na youtube deležen ogromno ogledov, večkrat je bil predvajan tudi na televiziji. To je bila prva stopnica, potem pa smo si vsako naslednje leto postavljali nove cilje. Zelo uspešno smo gostovali na festivalu v Franciji, spomnim se, da smo takoj po nastopu dobili povabilo že za naslednje leto. Tudi letos smo načrtovali ta koncert, vendar me je ravno pred nekaj dnevi organizator obvestil, da nas zaradi epidemije koronavirusa vabi naslednje leto.« Kot velik dogodek sogovornik omenja tudi gostovanje v Švici, v Zürichu in Bernu s tremi razprodanimi koncerti, vsa koncertiranja v Gallusovi dvorani, Božič v Ljubljani. »Na

koncertih Radia Ognjišče smo srečali cvet solistov popularne in tudi resne glasbe, jih spremljali,« pravi in dodaja še koncerta v Avstriji. »Koncert v stolnici v Celovcu mi je ostal res v izjemnem spominu, pa koncert v Križankah z ansamblom Saša Avsenika ... Vsako leto se je ogromno dogajalo in sem res hvaležen za to, zelo hvaležen sem tudi vsem, ki delovanje orkestra omogočajo in nas pri umetniškem delu podpirajo.«

V Sloveniji so taki sestavi, kot je orkester Cantabile, prej izjema kot pravilo. Gre namreč za orkester, ki deluje na amaterskem, vendar zelo visokem, praktično profesionalnem nivoju. V njem sodelujejo nadarjeni mladi glasbeniki, profesorji, študentje, dijaki iz Logatca in tudi od drugod.

Deseto obletnico je orkester Cantabile nameraval obeležiti z izjemno simfonijo Mallerjeva 2, povabili bi vse nekdane članke, velik zbor, kajti orkester je sodeloval s številnimi zbori ..., a nam je virus to preprečil.« V začetku poletja tako načrtujejo spletni glasbeni festival, kjer bodo izvedli koncert filmske glasbe in predstavili novi CD, ki so ga snemali za knjigo filmske glasbe Logatčana Mitje Reichenberga za Mladinsko knjigo. »10. 10., simbolično, načrtujemo veliki koncert, upam, da ga bomo lahko izvedli,« pravi Grdadolnik. »Pripravljamo še druge koncerte, trenutno skupaj z Glasbeno šolo Logatec organiziramo prvo »on line tekmovanje« Matije Bravničarja za mlade violiniste. Umetniški vodja je Matej Avšič, ki je naš koncertni mojster od vsega začetka, skupaj vztrajava na tej poti.« Poleg snemanj za londonsko

Simfonični orkester Cantabile – desetletna statistika

- 115 koncertov
- 11 koncertov v Cankarjevem domu Ljubljana
- 8 koncertov v tujini (Francija 2x, Avstrija 2x, Italija, Švica 3x)
- koncertiral v 35 različnih krajih doma in v tujini
- spremljal 68 solistov
- spremljal 40 pop pevcev in glasbenih skupin
- sodeloval z 12 različnimi zbori pri vokalno instrumentalnih delih

založbo bo orkester Cantabile izvedel v začetku poletja Poletni glasbeni festival, sodeloval na godalnem vikendu Festivala Veris konec avgusta, vabljeni pa so tudi na dobrodelni koncert Klic dobrote v Celju z neposrednim prenosom na TV Slovenija ter tradicionalni Božič v Ljubljani 2021 v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma, ki je postal osrednji glasbeni dogodek v prestolnici.

Kot dodaja Marjan Grdadolnik, orkester v desetletni zgodovini nima prostora za vaje. Doslej so vadili v Jožefovi dvorani, ki pa je zdaj zaprta in ni namenjena tovrstni dejavnosti. Upa, da bodo imeli svoj prostor v novem kulturnem domu, ki ga načrtujejo v Logatcu.

*Blanka Markovič Kocen
Foto: Valter Leban*

LIKOVNIKI KLJUB KORONI POZDRAVILI POMLAD

»Nič več ni tako, kot je bilo, a člani Društva likovnikov Logatec se ne damo,« je ob odprtju razstave v Stekleni galeriji Večnamenske dvorane dejala nepogrešljiva likovna kritičarka Anamarija Stibilj Šajn in poudarila, da so likovniki tokrat izbrali drugačne poti, da razstava pride do ljubiteljev likovne umetnosti. Odprtje v ozkem krogu povabljenih so namreč prenašali prek youtube in facebooka.

Namesto predsednika Janeza Ovsca, ki ga je bolezen začasno prikovala na posteljo, je razstavo odprla podpredsednica društva Sonja Mihelčič, glasbeno pa jo je s pomladnimi melodijami oplemenitil Luka Ovsec.

Na razstavi, ki so jo poimenovali Ko se ptički ženijo in popki odpirajo, se 22 likovnih ustvarjalcev predstavlja z raznolikimi, živopisnimi deli, ubranimi na naslovno tematiko. »Življenje v novih pogojih ubira nova, drugačna pota. Likovni ustvarjalci, zlasti krajinarji, pa se na spremembe, ki jih prinašajo letni časi, odzivajo skozi svoja dela,« je dejala Stibilj Šajnova in posebej izpostavila sliko Nad vsem kot odlično upodobitev figure, ki se dviguje v kozmične sfere. Po njenih besedah gre za premišljeno kompozicijo, kjer figura najde pravo mesto.

Razstava je bila tudi priložnost za izročitev Zlate muze, visokega priznanja za likovno ustvarjalnost, Danilu Jerebu.

*Blanka Markovič Kocen
Foto: Primož Sark*

JE KRIŽEV POT NA PLANINSKI GORI DELO BISTRIŠKEGA PRIORJA BRUNA ORTNERJA?

V romarski cerkvi na Planinski gori je zanimiv križev pot v tehniki olje na platnu. Čeprav so kompozicije večine prizorov zasnovane umirjeno in so arhitekturne kulise za več figuralnih skupin naslikane neoklasicistično, so nekateri prizori izrazito baročni.

Mojca Jenko je v predstavitvi sakralnih spomenikov planinske župnije v zborniku *Planinska dolina. Ljudje in kraji ob Unici*, ki je izšel leta 2009, pozornost namenila tudi križevemu potu ter pri dataciji dopustila zelo širok razpon, skoraj stoletje in pol: »...delo manierističnega slikarja poznega 17. stoletja ali morda podobarja šibkega znanja iz prvih desetletij 19. stoletja.« Zanimiv pa je podatek, objavljen v knjižicah o Planinski gori (1995, 2013) Tanje Žigon, povzemajoč tipkopis *Planina* Simone Filipič, ki temelji na pripovedovanju Janka Katerna (rojen 1904) in ki lahko že sam po sebi precej zoži časovni okvir. Mdr. je vedel povedati, da so ljudje pravili, da je križev pot na Planinski gori naslikal kartuzijanec iz samostana v Bistri pri Vrhniki, torej v tistem času edinega kartuzijanskega samostana na Kranjskem, ki je bil tako kot mnogo drugih po odloku cesarja Jožefa II. ukinjen leta 1782.

V Bistri je sredi šestdesetih let 18. stoletja postal prior Bruno Ortner in bil hkrati tudi njen zadnji predstojnik. Rojen je bil okoli leta 1722 v Innichenu na Tirolskem, umrl pa 1800. v Črnem Vrhu nad Polhovim Gradcem. Čut za umetniško ustvarjanje je prinesel od doma z rodne Tirolske. Predvsem se je ukvarjal z rezbarjenjem, bil pa je tudi priznan slikar.

Tina Košak (Slikarska oprema kartuzije Bistra., 2016, str. 7–37: 21), ki je raziskovala bistriški inventar, je iz zapisnika licitacije v Bistri razbrala, da je največ slik odkupil vikar v Planini (ne specificira, za katero Planino gre) Štefan Urbas. Košakova ugotovi, da nobene od slik,

6. postaja: Veronika poda Jezusu potni prt (foto: S. K.)

ki jih je pridobil Urbas, ni bilo mogoče identificirati med gradivom, ki je bilo ob pripravi umetnostne topografije Upravne enote Ajdovščina (2010) v cerkvah in župnišču planinske župnije in da so bile torej Urbasove slike, če so se ohranile, verjetno prenesene kam drugam. Dalje pojasnjuje, da je imela kartuzija Bistra v Planini nad Ajdovščino posesti že od 15. stoletja in da je leta 1737 v tamkajšnji cerkvi sv. Kancijana nastavila kaplana, po razpustu samostana pa da je cerkev delovala kot lokalija, od 1785 kot kuracija, 1892. pa je končno postala župnija.

Vendar je tako sklepanje v osnovi zgrešeno, ker ne gre za Planino nad Ajdovščino. Štefan Urbas je bil namreč vikar v Planini pri Rakeku, in sicer med letoma 1776 in 1787 (gl. prispevek Franceta M. Dolinarja v zgoraj imenovanem zborniku, 2009, str. 93). Logično torej je, da omenjenega gradiva ne more biti med topografsko popisanim v župniji Planina nad Ajdovščino.

Vikariat Planina pri Rakeku (župnija od 1848) je bil podrejen župniji Cerknica. Cerkniška župnija je bila že v 14. stoletju pridružena kartuziji Bistra in samostan je v Cerknici imel posesti ter nastavljal tudi cerkniške vikarje. V gradiču na Loškem, »v najprijaznišem kraji cerkniške okolice«, kot je leta 1863 v knjižici *Cerknica in njena okolica. Prijatlom v spomin* zapisal nabožni pisatelj in duhovnik Andrej Likar, pa so zlasti poletni bistriški priorji (prelati) tudi bivali. In zagotovo je bil tam tudi Ortner.

Glede na zapisano ne bi bilo presenetljivo, če bi bil tudi avtor križevega pota na Planinski gori bistriški opat Bruno Ortner, ki se je s planinskim vikarjem zagotovo po službeni dolžnosti, če ne tudi drugače, srečeval v Cerknici. Nenazadnje o »kartuzijancu iz samostana v Bistri«, sicer ne konkretno o Brunu, govori ljudsko izročilo; kot nas uči zgodovina in izkušnje, je v njem skoraj praviloma zrno resnice.¹

Simona Kermavnar

¹ Članek je v celoti in s seznamom literature in virov objavljen na spletnem portalu Moja občina.si (<https://www.mojaobcina.si/logatec/novice/opomba-h-krizevemu-potu-na-planinski-gori.html>, april 2021).

DOMOZNANSTVO KOT POMEMBNA POSEBNA DEJAVNOST KNJIŽNICE

V knjižnicah je domoznanstvo posebna dejavnost, ki raziskuje, proučuje in opisuje določeno geografsko oz. upravno območje; obsega zbiranje, obdelavo in hranjenje knjižničnega gradiva za območje, ki ga knjižnica pokriva in nam govori o zgodovinskem, geografskem, etnološkem ter družbenem in kulturnem utripu tega območja. Zvestno ga moramo ohranjati in zgodbe, ki jih je pisalo in jih vsak dan znova piše življenje, vestno beležiti.

Ker smo v Jurčičevem letu (prihaja mesec maj – Jurčič je umrl 3. maja 1881), smo se v knjižnici vprašali: Kaj pa **Jurčič in naši kraji**?

4. marca 1844 se je na Muljavi očetu Marku in materi Mariji, roj. Jankovič, rodil mali Jože. Oče, ki je bil doma izpod Gorjancev, je bil menda uskoškega rodu, pa tudi materin priimek kaže nekam na jug, v hrvaško primorje. Mali Josip je bil prvega uka deležen v domačem kraju, ker pa vaški učitelj ni bil prav večš poduka, je brata sprva poučevala sestra Marija. Z devetimi leti je šel v šolo na Muljavi, potem pa se je v Višnji Gori z učenjem nemščine pripravljaj za Ljubljano, kamor se preseli leta 1855 in konča normalko, potem pa se vpiše na gimnazijo. Za revnega dijaka Jurčiča je bila sreča, da so ga sprejeli v dijaški zavod Alojzijevejšče. Tam so učitelji v bledoličnem fantiču zaslutili, da iz njega nekoč še nekaj bo. Knjige je kar požiral, na počitnicah v domačem kraju pa poslušal starejše vaščane, ki so mu tako kot nekoč ded pravili stare zgodbe in pravljice. To dragoceno ljudsko blago je kmalu začel zapisovati in objavljati. Prvo zgodbo, Pripovedko o beli kači, mu je leta 1861 objavil Slovenski glasnik, dve leti pozneje pa so v Bleiweisovih Novicah izšli njegovi Spomini na deda. Do maturitetnega leta 1865 je tako objavil več kot deset krajših pripovednih del. Njegov študij na Dunaju se je kmalu sfilil in Jurčič je živel v veliki bedi v vlažnih in zanikrnih bivališčih. A vendarle ni nikoli nehal ustvarjati. Žal pa je prizadevnemu Dolenjcu bedo in lakoto grenila tudi ostra kritika sodobnikov (predvsem bližnjega rojaka Frana Levstika), ki njegovih (sicer med preprostim ljudstvom zelo priljubljenih del) niso prav visoko cenili. Tako je Jurčič med drugim v borbi za preživetje pristal v časnikarstvu kot urednik »Slovenskega naroda«, kjer je bil večkrat sam za vse. Do konca svojega kratkega življenja leta 1881, zapečatenega s hudim prehladom z domačih travnikov, je napisal še vrsto del, ki zaključujejo njegov bogati opus.

V vseh enotah Knjižnice Logatec imamo 130 izvodov Jurčičevih knjig. Njegovo leto smo začeli s pripovedovalskim večerom s Petro in Borutom (https://youtu.be/Zj_fjHnymC0), za popestritev pa je kviz o Jurčiču pripravila Urška (<https://docs.google.com/.../1FAIpQLSd7glb2s6o8ll.../viewform>). Z Malega Črnela, ki mu dela družbo Veliko Črnelo (obe slavni vasi omenja tudi pisatelj), pa je doma Valerija Ravbar, rodoslovka, ki se veliko ukvarja tudi z Jurčičem. Ona me je opozorila na seznam Jurčičevih sošolcev, med katerimi je bil tudi Logatčan Matevž Šemrov.

Žal nisem uspel dognati, čigav točno naj bi bil ta naš rojak. Sem pa v poizvedovanju izvedel nekaj lepih in tragičnih zgodb od Ivanke Gostiša, rojene Šemrov, Mivškove iz Gornjega Logatca, ki jih popišem kdaj drugič. Tako kot je gospa Ivanka živa knjiga, je v naših krajih še veliko ljudi, ki jim je zgodbe pisalo življenje. Zausstavimo se, povprašajmo jih, z veseljem bodo spregovorili o starih časih, o svojem rodu, o starih šegah in navadah – in to v kleni rovtarski govorici, kakršno je poslušal Jurčič. Pisatelju v njegovem kratkem življenju verjetno ni bilo dano, da bi si ogledal naše kraje, lahko pa ga medse povabimo sami in si preberemo katero njegovih knjig. Knjižničarji iz vaše knjižnice pa se podamo pred poletjem na Muljavo, morda si ogledamo tudi Katujško jamo, skozi katero se pride na oni svet, znabiti nas podzemlje pripelje nazaj pod Čevico kakor Orfeja kar skozi čudovito logaško podzemlje. Kdo ve, okoli kresa se znajo dogajati čudesa ...

Miha Rus, Knjižnica Logatec

vir: <https://www.rtvsl.si/mmc-priporoca/jurcica-so-vcasih-nekateri-res-imeli-radi-danes-pa-ga-imamo-se-rajsi/343756>

Literatura:

BARBARIČ, Štefan

Josip Jurčič / Štefan Barbarič. - [Ljubljana] : Partizanska knjiga, 1986. - 214 str. : ilustr. ; 20 cm. - (Znameniti Slovenci)

KOCIJAN, Gregor

Josip Jurčič v besedi in sliki / besedilo napisal in slike izbral Gregor Kocijan. - Ljubljana : Mladinska knjiga, 1981. - 40 str. : ilustr. ; 30 cm. - (Obrazi)

KNJIŽNICA LOGATEC
Tržaška cesta 44, 1370 Logatec ☎ 01 7543 400
direktor@knjiznica.logatec.si

Knjižnica Logatec je s 1. majem povečala (označeno z rdečo) čas odprtosti, in sicer:

Enota Knjižnica Logatec

Ponedeljek 8.00-15.00

Torek 12.00-19.00

Sreda 8.00-19.00

Četrtek 12.00-19.00

Petek 8.00-15.00

Sobota 8.00-13.00

Enota Rovte:

Torek 15.00-19.00

Četrtek 15.00-19.00

MIKROPRAŽARNA RUDY'S QUALITY COFFEE: V LOGATCU PRAŽIJO KAVO, NAREJENO Z LJUBEZNIJO

Res je. Če ne bi bilo ljubezni, tudi mikro pražarne v Logatcu ne bi bilo. Italijana Rudolfa Di Giambardina je v Logatec pripeljala ljubezen do Logatčanke. Ob selitvi v Slovenijo si je moral ustvariti kariero. Ker je s kavo povezan že vse življenje, se je porodila ideja o ustanovitvi mikropražarne. Rudi se je o praženju poučil na espresso Akademiji v Firencah, sledil je nakup naprave za praženje in povezovanje z dobavitelji kave. Teh je očitno kar nekaj, ob steni pražarne so vreče s kavo iz Tanzanije, Nikaragve, Kolumbije, Etiopije ...

Kaj vpliva na okus kave?

»Na okus kave vplivajo različne vrste kavovcev, klimatske razmere in podlaga, na kateri raste rastlina. Poleg tega imajo za okus kave zelo pomembno vlogo tudi način obiranja, različni postopki pridelave, obdelava zrn, skladiščenje in transport. Po obiranju je zelo pomembno praženje kave, ki najbolj vpliva na okus in aromo napitka. V svetu kave poznamo industrijsko,

komercialno kavo ter posebno, visoko kakovostno ter s skrbjo negovano in obdelano kavo, ki ji pravimo »speciality« kava. Le-ta raste v posebnih mikro klimatskih pogojih nad 1000 m nadmorske višine, je skrbno ročno obrabljena iz zadnje sezone.

Vendar ni dovolj samo kvalitetna začetna surovina, ampak tudi strokovno praženje kavnih zrn, saj s praženjem razvijamo edinstvene okuse in poudarjamo njene naravne arome. Speciality kavo uvrščajo v sam vrh najboljših kav na svetu in obsega zgolj 9 do 13 % svetovne produkcije kave. Njihova kakovost je določena s točkovno lestvico združenja Speciality Coffee Association. Ravno zaradi vsega naštetega so te kave dražje.«

V pražilnem stroju poteka preobrazba zelenih kavnih zrn v pražene.

»Vsaki kavi določim profil praženja (čas in temperaturo), ki je odvisen od vrste kave, velikosti zrn, načina priprave kave ter predvsem tega, kar želimo iz kave izvesti. V nadaljevanju pa pomembno vlogo igra finost mletja, saj je ta odvisna od tega, na kakšen način želimo kavo pripraviti. Za kavo na turški način uporabimo naj-

bolj fino mletje, medtem ko za filter način grobo mletje, prav zaradi tega imam več mlinčkov,« mi pojasni Rudi in omeni, da sem se različnih kav najbrž že navohal in da je čas, da jih tudi okusim. Ima seveda res odličen aparat za espresso: »Vrhunski aparat za vrhunsko kvaliteto!« Pripravil jo je v prozornih skodelicah, da sem lahko opazoval, kako se je najprej penila, potem lepo počasi umirila. Nato je zadišalo po sveži kavi ...

V čem je kava Rudy's Quality Coffee drugačna od drugih?

»Pri komercialnih kavah poznamo le blagovno znamko, medtem ko pri visokakovostnih kavah v ospredje postavljamo farmo, kjer je pridelana, sorto in svežino. Pri nas je kava pražena v majhnih količinah glede na povpraševanje, zato je tudi vedno sveža. Poseben način pakiranja omogoča, da jo lahko vonjaš, še preden jo odpreš in ostane po prvem odprtju še sveža. Ne gre le za obrtniško praženje, gre za čutno doživetje, v katerem lahko najdemo različne značilnosti aromatičnega okusa kave za trenutke resničnega užitka,« mi je z zanosom razlagal Rudi, medtem ko sem okušal kavo, ki je bila prijetnega okusa, ni bila grenka, imela pa malce priokusa po sadju. Izbor kav je precejšen, ponuja mešanico kave, kave s poreklom in speciality kave. Ponudbo si lahko ogledate na njegovi internetni strani www.coffeerudys.com, ob sobotah pa jih lahko najdete na Logaški tržnici.

Besdilo in foto: Brane Pevec

Odkritje kave ali Zgodba o plešočih kozah in zaspanem menihu

Kozji pastir iz Jemna (Kraljestvo Arabia Felix) je opazil, da so koze, ki so jedle plodove z določenih grmov, bolj živahne in so tudi ponoči poskočno skakale naokoli. Tudi pastir se je bolje počutil, ko je te sadeže pojedel. To je prišlo tudi na ušesa menihu, ki je zrnca skuhal in po užitju tekočine postal živahen, tudi ponoči je lahko dlje čul, ni občutil utrujenosti.

Kaffa je kraljestvo v južni Etiopiji, od koder naj bi kava izvirala. Arabska beseda **kahwa** je prek turške oblike **kahva** prešla v evropske in postala **kava** v češčini, slovenščini in hrvaščini, **kafa** v srbsčini, **caffe** v italijanščini, **coffee** v angleščini, **kaffee** v nemščini. . .

Kava ni samo pijača.

Pitje kave je nepogrešljiv dnevni obred, priložnost za prijetne družabne trenutke in srečanja.

Je več kot sama navada, je tudi kultura in umetnost.

Je vse to in še več.

OPREMILI PROSTOR ZA RAZVOJ PRVEGA CEPIVA PROTI COVID-19

Logaško podjetje OPIKAR d.o.o. je izvedlo projekt čistih prostorov za podjetje BioNTech, kjer so v sodelovanju s Pfizerjem razvili prvo cepivo proti covid-19. OPIKAR je inovativno družinsko podjetje, ki na svojem področju spada med vodilne v svetovnem merilu ter ustvarja visoko dodano vrednost, zato so jih konec marca predstavili v podjetniški oddaji Prava ideja – Podjetno naprej na TV Slovenija, kjer na spodbuden način predstavljajo različne zgodbe o podjetniškem uspehu.

V podjetju že vrsto let skrbijo za čiste prostore, zrak in vodo. Njihove glavne dejavnosti so projektiranje in izgradnja čistih prostorov, klimatizacijske tehnike hvac – strojnih inštalacij ter proizvodnja steklenih operacijskih dvoran. Storitve so primerne

za absolutno čiste prostore v farmacevtski in medicinski industriji, biotehnologiji, kemični, prehrabni in avtomobilski industriji ter drugih proizvodnih obratih s posebnimi zahtevami po absolutno čistem zraku. Njihovi naročniki so svetovno znane farmacevtske in biotehnološke korporacije, kot so Sandoz, Novartis, Roche, GSK in Bayer Pharma.

Skupno zaposlujejo 50 ljudi in imajo ves razvoj v logaški obrtni coni, od koder so s svojimi storitvami in znanjem po vsej Evropi znani kot discipliniran, zanesljiv in zelo prilagodljiv partner, kjer je kakovost zagotovljena. Podjetje kljub zaostrenim razmeram na trgu prepozna nove poslovne priložnosti. »Še posebej smo se specializirali za montažo sten in stropov čistih prostorov, pandemija nalezljive bolezni covid-19 pa nas je spodbudila k lastnemu

razvoju in proizvodnji edinstvenih steklenih modularnih operacijskih dvoran, ki zagotavljajo najvišjo stopnjo čistosti. Povpraševanje po tovrstnih dvoranah zdaj dobivamo z vseh koncev sveta,« je v oddaji Prava ideja izpostavil 29-letni direktor Luka Puntarič.

Oddaja je dostopna na spletnem naslovu <https://4d.rtvsl.si/arhiv/podjetno-naprej/174764562>.

Dejan Šraml

Foto: osebni arhiv L. P.

SHOWROOM

Hair corner

Ponovno odpiramo vrata našega SHOWROOMA v Obrtni coni v Logatcu!

SALON⁷
LAB

DIGITALNA ANALIZA LAS

V showroomu nudimo profesionalno svetovanje & najsodobnejšo digitalno analizo las – negovalna linija Fibre Clinix. Profesionalni izdelki priznanih blagovnih znamk lasne kozmetike Schwarzkopf Professional, Indola, Trinity & Tailor's.

VABLJENI OD PONEDELJKA DO PETKA MED 8.00 – 15.30 URO.

Do konca avgusta vam ob nakupu izdelkov nad 20 €, podarimo DARILO, ki si ga izberete sami!

Nakup lahko opravite tudi v naših partnerskih salonih ali v naši spletni trgovini: trgovina.hairbeauty.si.

Vljudno vabljeni!

DARILO OB NAKUPU

HAIR BEAUTY d.o.o., Obrtna cona št. 6, Logatec, 01 7564 572

LOGATČAN DENI KOŽUL GRE NA OLIMPIJSKE IGRE!

Namiznoteniški igralec Deni Kožul bo na poletnih olimpijskih igrah TOKIO 2021 zastopal slovensko reprezentanco. Deni je namizni tenis kot sedemletnik pričel igrati v logaškem namiznoteniškem klubu. Njegov talent se je pokazal že v mladih letih. S svojo vztrajnostjo, pogumom, voljo in energijo sta skupaj s trenerjem Darkom Maličem ustvarila uspešno športno pot. Deni je Logatcu prinesel nešteto odličnih nastopov, kaj šele slovenskemu namiznem tenisu.

Ko je prestopil v članski pogon, je prestopil mejo Slovenije. Postal je profesionalen športnik, živi in igra v profesionalnem klubu v Nemčiji. A kljub vsemu ostaja Logatčan, na kar moramo ponosni vsi prebivalci naše občine. Njegov nastop na OI je edinstven in lahko mu samo zaželimmo SREČNO.

*Predsednik NTK Logatec
Matjaž Rus*

ROKOMETAŠICE V MAJU NA TRI ZAPOREDNA GOSTOVANJA

Rokometašice Zvezde Logatca bi morale v teh dneh že pogledovati proti zaključku sezone, a se ta pravzaprav šele začena. Po majskem razporedu člansko ekipo čakajo tri zaporedna gostovanja in domači zaključek. Ekipa starejših in mlajših deklic bodo sezono namesto na posameznih tekmah najverjetneje nadaljevale na turnirjih več ekip.

Članice so sicer v preteklem obdobju odigrale dve domači tekmi, a zaradi epidemioloških razmer je med njimi namesto tedna

dni minil skoraj cel mesec. Tako proti Naklemu kot tudi na sosedskem derbiju proti Vrhniki so Zvezdine rokometašice prikazale veliko športnega znanja, toda pomanjkanje tekmovalnega ritma jim je vsakič malce ponagajalo in odvzelo zmago.

Vse zanimivosti, fotogalerije in posnetke tekem lahko najdete na njihovi spletni strani www.rkzvezda.si ali na socialnih omrežjih Facebook ter Instagram pod imenom RK Zvezda Logatec. Najdete pa lahko tudi razpored majskih gostovanj – prvo je bilo 8. maja pri ljubljanski Olimpiji, teden dni pozneje proti Naklemu, tretje pa bo, 22. maja, proti Vrhniki. Zaključek sezone bo potekal v Logatcu, proti ljubljanski Olimpiji, 29. maja.

V kategoriji starejših deklic nastopajo dekleta, rojena v letu 2006. Dve leti mlajše nastopajo v kategoriji mlajših deklic A, rojene v letu 2009 pa v najmlajši »tekmovalni« kategoriji mlajših deklic B. Starejše deklice so že v oktobru odigrale edini tekmi te sezone – Sežano so premagale z rezultatom 33:13, Izolo pa 21:13. Mlajše deklice so v tej sezoni sploh prvič zaigrale brez rezultata, saj pri najmlajših želimo predvsem spodbuditi željo do športa in ne zgolj tekmovalnosti.

Ker se klasično tekmovalje najverjetneje ne bo nadaljevalo, odgovorni razmišljajo o organizaciji turnirjev, na katerih bi se v krajšem časovnem obdobju lahko pomerili proti več različnim ekipam. Mlade logaške rokometašice se bodo tako pomerile tudi z evropskim Krimom Mercatorjem.

Poleti bodo dekleta spoznala tudi roket na mivki. Skoraj vsak dan v tednu bodo tako preživele na prenovljenih igriščih Grajskega parka.

Uroš Pihner

Foto: arhiv RK Zvezda Logatec

TEČAJ LOKOSTRELSTVA

Lokostrelsko društvo Logatec vabi vse, ki jih zanima lokostrelstvo, da se udeležijo tečaja lokostrelstva, ki bo potekal v Centru za zaščito in reševanje v mesecu juniju (bivše vojašnice).

Predstavitve bo v petek, 28. 5. 2021, ob 17.00.
Tečaj bo obsegal 10 ur in bo potekal ob petkih.
Cena tečaja je 50,00 EUR.

Za prijave in informacije pokličite na telefonsko številko 051 626 901 Anda Ovsec

TSK LOGATEC: OBVEZNA OPREMA ZA NORDIJSKO HOJO, PRAVILEN KORAK IN DOBRA VOLJA

V prejšnji izdaji Logaških novic smo vam predstavili nordijsko hojo. Povedali smo, zakaj je primerna in da nam ponuja možnost družabnega oziroma družinskega povezovanja na prostem. Tokrat podrobneje pišemo o opremi, ki jo potrebujemo za izvajanje aktivnosti, in osnovnem koraku, ki ga najpogosteje uporabljamo.

Ko govorimo o opremi, moramo vedeti, da je nordijska hoja rekreacija, ki pri minimalnem vložku vrača veliko. Vseeno pa moramo imeti opremo, ki je udobna in nam omogoča pravilno izvedbo tehnike.

Pozornost pri nordijski hoji je usmerjena na koordiniranost, ritmičnost gibov rok in nog ter sproščenost vratu in ramen. Pravilna tehnika in uporaba palic sta ključna elementa za var-

no telesno aktivnost. Pri palicah je pomembno, da so lahke, čvrste, visoko vzdržljive, narejene iz kompozitnega materiala (steklena vlakna ali karbon), imajo ergonomsko obliko ročaja z zanko, krpljice, ki imajo na koncu pravilno oblikovano konico, katere namen je stabilnost pri vbodu v podlago, in seveda najpomembnejše, ustrezná dolžina palic. Priporočljivo dolžino dobimo, če telesno višino pomnožimo s faktorjem 0,7.

Obutev mora biti primerna športnim aktivnostim v naravi, lahko izbiramo med tekaškimi čevlji, treking ali pohodniškimi čevlji. Pazimo le, da niso previsoki, saj bi nas ovirali pri izvajanju aktivnosti. Ko se oblačimo za izvajanje aktivnosti nordijske hoje, si vedno nadenemo športna in lahka oblačila, ki so primerna za hojo, ne smemo imeti ohlapnih oblačil.

Trener Matej Šimenc v izvedbi dvotaktnega diagonalnega koraka

Osnovni, najpogostejše uporabljeni element v nordijski hoji, je dvotaktni diagonalni korak. Podoben je klasični hoji, le da se podaljšuje v odvisnosti od silovitosti odzivanja z rokami. Naj vam opišemo prvo polovico cikla gibanja koraka.

V izhodiščnem položaju cikla gibanja prenašamo težo telesa na peto stopala sprednje, npr. desne noge, hkrati imamo pred telesom pokrčeno levo roko, ki vbode sprednjo palico v razkoraku, trup je rahlo predklonjen naprej, zadnja leva noga je v podaljšku trupa, ki preko prstov zaključuje odziv, hkrati pa nam desna palica prihaja v podaljšek roke in zaključuje odziv mimo bokov, tako da s prsti spustimo ročaj palice in le-ta obvisi na zanki. Začenjamo odziv leve roke in desno nogo, hkrati se pokrčena leva noga in desna roka s palico vračata naprej. Nekoliko pred boki se srečata, sledi nadaljevanje prve polovice cikla gibanja do izhodiščnega položaja za drugi del cikla gibanja, ki je zrcalen prvemu. Teža telesa se pre-

naša na peto stopala sprednje leve noge ob hkratnem vboju sprednje desne palice. Leva roka in desna noga končata odziv. Potek druge polovice cikla gibanja je identičen prvemu, le da se izvaja na nasprotnih okončinah.

Poleg opisanega koraka poznamo tudi:

- Dvotaktni diagonalni korak v teku (poskokih)
- Dvokorak s soročnim odzivom
- Trokorak s soročnim odzivom
- Štirikorak s soročnim odzivom

Če želite izvedeti več, so še vedno odprte predprijave na tečaj. Informacije o ceni in vsem drugem dobite na tel. 031-417-059 (Andrej), kjer se lahko tudi prijavite. Za zaključek pa naj delimo z vami še misel, ki pravi: "Najverjetnejši način za uspeh je vedno poskusiti vsaj še enkrat".

Besedilo in foto: Andrej Mikuž

Foto: arhiv TSK Logatec

ZAČETKI KOŠARKE V LOGATCU – 3. DEL

Pripovedoval: Janez Nagode - Krištofov

Ustanovitev košarkarskega kluba

Leta 1957 je bil ustanovni občni zbor kluba, na katerem so sprejeli klubska pravila in se registrirali pri KZS ter Občini Logatec. Za takratnega predsednika je bil izvoljen Jože Škof -Toncov, za podpredsednika pa Janez Nagode-Krištofov. Od občine smo pridobili tudi prva denarna sredstva za delovanje kluba. Tehnično pomoč nam je nudila tudi KZS z izvidom košarkarskih pravil in za začetek podarila prvi komplet dresov, copat ter dve košarkarski žogi. Takoj ko je bilo to možno, smo začeli igrati košarko na podlagi iz leša. Uspeli smo organizirati moško, kasneje žensko in pionirsko/mladinsko ekipo. (vir: Janez Nagode)

Moška ekipa

1. Janez Nagode – Krištofov – bek
2. Jože Škof – Toncov – levo krilo
3. Dare Keršnik – Gor. Logatec – desno krilo (najboljši strelec v ekipi)
4. Jaka Martinčič – Lovretov – Mandarge – bek

5. Smolčič Miro - Smola – Dol. Logatec – center – prvi center v Logatcu
6. Ciril Ogrin – Čiro - Poštni Vrt – bek
7. Marjan Petelin – Brod – center

Posebno nalogo v klubu je opravljal tudi **Andrej Logar – Pekov**, ki je iskal nove talente v Gornjem Logatcu. Članski ekipi se je od mladih igralcev najprej pridružil **Franci Kavčič – Jerkov**, ki je igral centra in je po prenehanju igranja te ekipe nada-

Standardna prva peterka - leto 1958 – 1959

Skrajno levo Janez Nagode št. 4, poleg Drago Bojović št. 9, Jože Škof št. 7, Darko Keršnik št. 12, Franc Jurca – kapetan št. 5

ljeval v novi mlajši članski ekipi, ki je nastala iz pionirske/mladinske vrste.

Za strokovno pomoč in igranje so bili v ekipi še:

1. **Drago Bojović - center**
2. **Franc Jurca - iz Postojne - bek – prvi kapetan ekipe**
3. **Samo Makarovič – iz Postojne – bek – imel zelo dober odziv**
4. **Strickberger Tomaž – bek/kri-lo - prinašal novosti igre iz KZS Ljubljana**

Leta 1957 sva šla (Janez Nagode in Jože Škof) na začetni trenerski tečaj, ki je bil v Trbovljah in organiziran za vso Slovenijo. Tu so nas naučili taktike igranja in prve sisteme delovanja moštva kot celote v različnih situacijah, ki naj bi se pojavljale v teku igranja. Trenerske tečaje na republiškem nivoju je vodil g. Mitja Lavrič iz KZS. Za nekaj dni je taktiko igranja vodil tudi takrat še mladi trener Ranko Žeravica, ki ga je na tečaj povabila KZS. Kot najverjetneje veste, je Žeravica potem postal glavni trener jugoslovanske reprezentance in tudi priznani košarkarski delavec v tujini.

Potem so nas včlanili v medobčinsko ligo. Igrali smo s klubi iz občin Tolmin, Kamnik, Cerknica, Kisovec, Šmartno pri Litiji ... in začelo se je!!! (vir: Janez Nagode)

Pri administraciji nam je pomagal Janez (Johan) Mihevc – Skrotnikov s Čevic. Pisal je razna vabila, dopise, poročila ... (vir - Janez Nagode)

Leta 1960, natančneje 6. marca, je bil v Ljubljani, v dvorani TVD Partizan v Zgornji Šiški, organiziran zimski turnir novoustanovljenih ekip. Na turnirju so igrale ekipe, ki so pod vodstvom inštruktorjev trenirale samo tri mesece in ki jih je na teren pošiljala komisija za košarko pri okrajni zvezi za telesno kulturo.

Na turnirju sta igrali dve skupini. V skupini A so igrala naslednja moštva: Kamnik, Logatec, Ribnica, v skupini B pa: Učiteljišče iz Ljubljane, ekipa iz Kočevja in ekipa Kometa iz Ljubljane.

Logatčani so premagali ekipo Ribnice z 42 : 38 in izgubili s Kamnikom. V skupini so

Zmaga je ostala doma - v sredini z leve Drago Bojović, Franc Jurca, Janez Nagode, Jože Škof, leto 1960

zasedli drugo mesto. Finale je bilo med ekipo Učiteljišča iz Ljubljane in Partizanom iz Kamnika. Zmagala je ekipa iz Kamnika z rezultatom 50 : 43 in osvojila turnir, ki je zelo dobro uspel, Logatčani pa so postali znani kot majhni in izredno žilavi igralci. Najboljša strelca pri Logatcu sta bila Darko Keršnik, 33 košev, in Jože Škof, 18 košev. Pri izvajanju prostih metov je bil Logatec najboljši na turnirju, in sicer z 56-odstotno zanesljivostjo (25 : 14).

Leta 1963 sva s Škofom naredila tudi sodniški izpit. V medobčinski ligi smo redno tekmovali in temelj košarke za mladi rod je bil postavljen.

NICECAR D.O.O.
AVTOKLEPARSKE IN AVTOLIČARSKÉ STORITVE
V LOGATCU, ZAPOLJE IV, 5

info@nicecar.si

030/40 50 60

POPRAVILO POŠKODB OD TOČE

POGODBENI SERVIS ZAVAROVALNICE

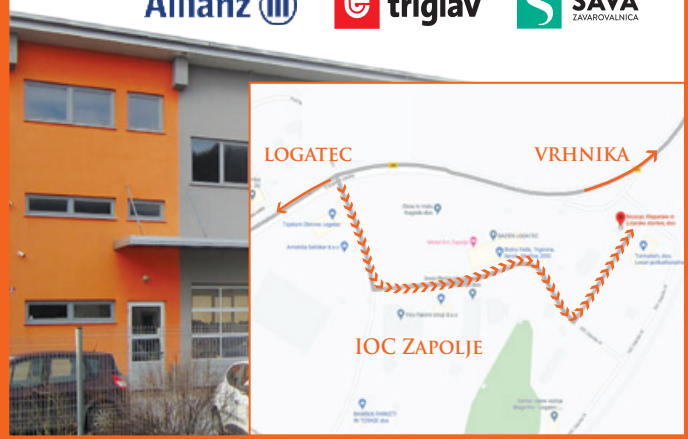
SODOBNO OPREMLJENA DELAVNICA

NADOMESTNO VOZILO

OČISTIMO VSAKO VOZILO PO POPRAVILU

ORIGINALNI NADOMESTNI DELI

OCENA ŠKODE KASKO ZAVEZANCEV ZAVAROVALNIC*

JAVNA VPRAŠANJA ŽUPANU

V marčevski številki je g. Janez Smole naslovil odprto pismo, na katerega je župan Berto Menard odgovoril bolj »naokoli«, nekatere njegove izjave pa niso resnične.

Občina Logatec je imela predkupno pravico za nakup vseh treh stavb iz stečaja GKZ. CENA NI BILA 1.100.000,00 eur. **VSE TRI STAVBE SO BILE PRODANE ZA 427.000,00 EUR.**

Zakaj občina ne začne z deli za novo tržnico?

Odločno pa nasprotujem gradnji podzemnih garaž. Dobili ste EU sredstva za Celostno prometno strategijo občine Logatec, kjer ste se zavezali, da se promet umakne iz centra Logatca, vi pa hočete zdaj graditi podzemne garaže. Prav tako je tu visoka podtalnica, saj že zdaj zaliva mojo klet.

Prvotna cena Narodnega doma je bila 13 MIO EUR, svetniki pa so to sprejeli. Javno sem pisala, da so na Vrhnikih obnovili in dozidali Narodni dom za 1,1 MIO EUR. V Opatiji pa zgradili cel kongresni center za 6,5 MIO EUR. Potem je cena padla na 8,6 MIO EUR, kar je še vedno veliko preveč. Še to: nova velika dvorana bo imela 400 sedežev, sedaj jih ima 339, mala dvorana bo imela do 100 sedežev, sedaj jih ima tudi do 100. Kdo je tu nor? Knjižnica v današnjem času prehaja na digitalizacijo, ne potrebuje toliko prostora.

Moje vprašanje županu: Koliko denarja je občina že zdaj porabila za razne spremembe projektov itd. in za kaj se je porabil? Narodni dom bi morali samo obnoviti, saj je kvalitetno zgrajen. Velika dvorana mora imeti več sedežev, prav tako je treba obe dvorani povezati. To je bil nekoč drugi največji Sokolski dom v Sloveniji in ponos Logatca. Moj ded je prispeval veliko denarja zanj.

Logatec bi moral dobiti nov zdravstveni dom, ne pa dozidav, in to na obstoječih parkiriščih. V treh vaših mandatih niste uspeli zgraditi enega samega parkirišča.

OŠ 8 talcev - prizidek ste pozidali kar na intervencijsko pot in dvomim, da bi bilo to vseč kakšnemu inšpektorju.

Tudi pametnega mesta, s tem povezanega 5 G in vsega drugega ne potrebujemo. Ali so zato že padle Napoleonove lipe?

Park pri starem Mercatorju je edini park, ki nam je še ostal v centru Logatca. Uničili ste park pri Tušu, občina je zasebniku prodala del parka pri Škrljevem vodnjaku, da je lahko v hiši, ki jo je kupil, naredil še nekaj stanovanj, ni pa imel dovolj parkirišč. Zdaj hočete vzeti še del zelenice za parkirišča, potem pa zraven zgraditi še pumptrack, ki ne sodi v to okolje, ampak pod Sekirico. Ali se sploh zavedate, da tak pumptrack ne zahteva samo steze, ampak tudi sanitarije itd.? Kaj bodo otroci in odrasli »zalivali« tamkajšnja drevesa, če ne boste še teh prej podrli? Nihče vam ni dal pravice, da tako barbarsko posegate v naš prostor in pričakujem, da s tem prenehate. Prav tako vas kot župana ponovno, zdaj javno, pozivam, da ukrenete vse, da se s parkirišča umakneta dva na črno postavljena kontejnerja kot tudi sosednji kiosk, saj po OPPN sploh ne bi smela tam stati.

Rosana Tollazzi

JAVNO VPRAŠANJE DR. GOJKU TICI

V Velikem slovenskem biografskem leksikonu, ki je izšel leta 2008, ime dr. Gojko Tica ni navedeno, zato ne morem vedeti, ali gre za arheologa iz Srbije ali Bosne, dejstvo pa je, da se je imenovani arheolog vključil v razpravo o pozidavi pobočij hriba Velike bukve nad Logatcem, kjer je bilo nekoč prazgodovinsko gradišče, v srednjem veku pa grad, ki ga poznamo zaradi njegove podobe v Valvasorjevi knjigi Slava Vojvodine Kranjske iz leta 1689. Logaški podjetnik je kupil kmetijska zemljišča, jih uspel spremeniti v zazidalna, proti pozidavi pobočij Velikih bukev so se uprli krajani, tudi Vojni muzej Logatec. Izjava, s katero je dr. Gojko Tica podprl pozidavo, ima naslov Arheološke raziskave na najdišču Klanec v Gorenjem Logatcu; načrtovanje OPPN stanovanjska soseska Tabor.

Ni mogoče vedeti, kako je prišlo do tega, da je dr. Gojko Tica napisal to obširno arheološko utemeljitev in zakaj ne bo nič narobe, če bo hrib nad Logatcem pozidan, tudi ne, ali je šlo za naročen in plačan izdelek, nesporno pa je, da je dr. Gojko Tica med drugim zapisal trditev, ki njegovo arheološko strokovnost postavlja pod vprašaj, če je ne bo dokazal. Zatrnil je, da oba velika bronasta noža z gradišča Velike bukve nista nikakršna redkost in da so številni tudi drugod po Sloveniji in Evropi in da to ve že vsak študent arheologije po letu ali dveh študija, le jaz da tega ne vem. Očitno je znanje dr. Gojka Tice in njemu znanih študentov arheologije večje od znanja dr. Bibe Teržan, ki je naredila najboljširnji pregled bronastodobnih najdb na Slovenskem v knjigi Depojske in posamezne kovinske najdbe bakrene in bronaste dobe na Slovenskem, ki jo je izdal Narodni muzej Slovenije in je ni še nihče razvrednotil. Enako ne pregleda, ki ga je objavil arheolog Stanko Pahič. Nobeden izmed navedenih nedvomnih arheoloških strokovnjakov ni vedel niti za en sam približno tako velik bronasti nož.

Zato naj dr. Gojko Tica svojo trditev utemelji in odgovori, kje v Sloveniji je bil že kdaj najden bronasti nož te oblike, ki meri več kot 44 cm ali vsaj približno toliko in koliko jih je, da oba neobičajno velika noža z Velikih bukev nista nobena redkost? Koliko je v Evropi bronastih nožev velikosti okoli pol metra, da naj oba noža z Velikih bukev oziroma iz Slovenije ne bi bila nič posebnega? Če je res v Sloveniji še kak bronasti nož, ki meri več kot 44 cm, in če jih je v Evropi toliko, da ne predstavljajo nobene redkosti, se bom dr. Gojku Tici za to javno vprašanje enako javno opravičil.

Če pa se izkaže, da se dr. Gojko Tica laže in da si je nekaj takega izmislil za potrebe pozidave in podjetnika, naj se enako javno opraviči tudi on, svoje opravičilo pa v pisni obliki pošlje vsem, ki jim je podjetnik, ki želi pozidati hrib nad Logatcem, posredoval njegovo arheološko utemeljitev za pozidavo. O svoji laži naj obvesti tudi univerzo, ki mu je izdala diplomo in doktorat iz arheologije.

Janez Švajncer

OPPN TABOR GL-150

V zadnji izdaji Logaških novic je bil objavljen članek z naslovom »Uničevanje gradišča in grajskega hriba Velike Bukve nad Logatcem« na katerega se kot investitor želimo odzvati, saj dobremu projektu stanovanjske soseske Tabor članek z navajanjem neresnic in populističnih floskul pri občanih Logatca ustvarja nerealno sliko.

Zasnovan projekt predvideva gradnjo 12 samostojnih hiš, ki so umeščene v okolje tako, da se njihov videz ustrezno poveže z obstoječim naseljem. Skupno načrtovanje večjega števila objektov omogoča skladno načrtovanje videza novih objektov in izgradnjo ustrezne infrastrukture.

Investitor je zemljišče pridobil z namenom gradnje, katerega je že pred tem kot takega kategorizirala Občina Logatec. Presoja, čemu je obravnavano zemljišče namenjeno, je torej s strani občine že bila opravljena. Nadaljnji postopek služi sprejetju Občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN). V tem segmentu je investitor sprejel vse zahteve občine in z njo podpisal pogodbo, ki ga zavezuje, da bo komunalno uredil širše območje Zadružne poti z novo infrastrukturo. Območju bo tako s tehničnimi rešitvami (npr. travnate rešetke, cisterne) zagotovljena boljša poplavna varnost, z novo infrastrukturo pa bo rešen problem pritiska vodovodnega omrežja in prešibkega električnega toka. Novo kanalizacijsko omrežje bo zadovoljilo potrebe novih obremenitev in

nadomestilo obstoječe, dotrajano kanalizacijsko omrežje. Takšna ureditev tako ne bo le nujen pogoj za nove objekte, temveč bo izboljšala stanovanjske pogoje že obstoječega naselja.

Ker pa gre za odgovor na zgoraj citirani članek, naj pojasnimo, da je navedba avtorja, da gre za gradnjo blokov, zavajanje, saj investitor načrtuje gradnjo hiš. Prav tako ne gre za neokrnjen hrib, saj je vsakomur razvidno, da so sosednja območja že pozidana. Opredelitev, da gre za pozidavo Velikih bukev, je avtorjeva teza, ki je ne deli občina. Ta omenjenega območja ne šteje pod Velike Bukve, prav tako ne stroka (arheolog). Lažno je tudi navajanje, da niso bile opravljene nobene raziskave. Investitor je opravil hidrološke, geološke in arheološke raziskave, ki so še dodatno pokazale, da na tem območju ni kulturne dediščine takega pomena, kot mu ga pripisuje citirani članek.

Občina Logatec ni popolna, je pa dobra občina. In kot taka mora zaradi varstva vseh korektno, hitro in v skladu z vsemi predpisi ter prejšnjimi odločitvami izpeljati postopek za gradnjo. Investitor zato pričakuje, da bo občina z enakimi merili kot druge projekte obravnavala tudi njegov projekt. Predvsem pa si investitor želi, da bi občina in občani izkoristili priložnost, ki se jim ponuja za ustrezno ureditev obravnavanega območja in njegove okolice.

Žan Kogovšek

Z AVTOM NA TRAVNIK, SMETI PA KAR V NARAVO

V zadnjem času so kmetovalci iz Rovt na svojih travnikih opazili hude poškodbe travne ruše. Ne, tokrat niso na delu divji prašiči. Tokrat so nekateri objestneži kar na travniku sredi gozda imeli poligon za divjanje z terenskimi vozili. Ob robu cest in poti je opaziti vedno več pločevink in drugih smeti. Očitno so si nekateri ob zaprtih lokalih poiskali prostor za malico in sprostitve ob pivu kar v naravi. Nič narobe, če bi smeti pospravili za seboj. Tako pa ostajajo v naravi in kažejo na malomarnost nekaterih. Kmetje skozi vse leto skrbijo za svoje travnike. Najprej jih spomladi očistijo ter prebranajo, nato jih pognojijo in poleti pokosijo. Pridelek je ključen za preživetje s kmetijstvom. Krajina pa je tako urejena in prijetna za oko ter dušo. Zato so taka dejanja obsojanja vredna. Kmetje prosijo vse, ki opazijo take kršitve, da kršitelje prijavijo policiji. Le tako bodo zmogli še naprej skrbeti za urejeno krajino ter dostopno hrano.

*Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije
Odbor izpostave LOGATEC*

PTIČJA GOSTIJA V HOTEDRŠICI

Ob pomoči zaljubljenih in dobrih ptičkov so člani KTD Hotedršica drugo marčevsko soboto na vaškem trgu pripravili ptičjo gostijo za sovaščane. Obiskovalci so lahko vzeli gregorčke ali medene vodomce, ki so bili obešeni na vrbovih vejicah. S ptičkom so se posladkali, vrbovo vejico pa so lahko zapičili v zemljo in če je ozelenela, pomeni, da so zaljubljeni.

Gregorjevo ima svojo tradicijo tudi v Hotedršici, ki je bila zelo vezana na Gregorjev sejem v Logatcu, kjer so ljudje prodali ali kupili čebulice, semena, orodje za delo na vrtu in polju. Mlajše generacije pa se ga najraje spominjajo po helijevih balonih, s katerimi so jih starši v otroštvu razveseljevali. Po ljudskem izročilu je gregorjevo veljalo za prvi pomladni dan, saj se je po julijanskem koledarju obhajalo god svetega Gregorja prav na prvi pomladni dan (21. marec). Še danes pa je zelo živ rek, da se na gregorjevo ženijo ptički. Zato na ta dan v Hotedršici gospodinje spečejo gregorčke, male pogačice v obliki ptičkov, s katerimi domačim pričarajo praznično vzdušje. Te pogačice so se prvotno imenovale piške in so jih Hotenjke pekle na predvečer sv. Miklavža in za velikonočne praznike, sčasoma pa so jih članice KTD Hotedršica pričele peči na gregorjevo in z gregorčki, kakor so jih poimenovala, razveseljujejo domače in obiskovalce na svoji stojnici na Gregorjevem sejmu v Logatcu.

Joži Nagode je pred Črno kuhinjo za obiskovalce pripravila pester izbor domačih semen. Prav tako je bilo moč kupiti otroško slikanico Na gregorjevo se ptički ženijo avtorja Romana Trevna in ilustratorke Aline Asberge Nabergoj. V uvodni besedi nas nagovori logaški župan Berto Menard. Za njeno podobo je poskrbela grafična oblikovalka Brigita Vehar. S podporo izpostave JSKD Loga-

tec, Občine Logatec, Komunalnega podjetja Logatec in Knjižnice Logatec je izšla pri založbi Mimetik design.

Etnologinja in kulturna antropologinja Mirjam Perez Zelenc nam je s spremno besedo obrazložila ilustracije in besedilo omenjene slikanice in je v svojem povzetku zapisala:

»V naše kraje je prišel Gregor, da bi nam prinesel pomlad. Saj veste, kdaj se pomlad začne? To je takrat, ko se ptički ženijo! Gregor s pomočjo golobice Jasne poskrbi, da imajo tudi revni otroci svojo gostijo. Vabljeni tudi vi na »ptičjo gostijo«! Pravljičica je konglomerat tradicijskega verovanja na slovenskem območju v povezavi z gregorjevim ter začetkom pomladi, prepletenega z različnimi živalskimi motivi, ki prevzemajo človeške lastnosti, ter bitji, ki so del pomladne skrivnosti prebujanja narave.«

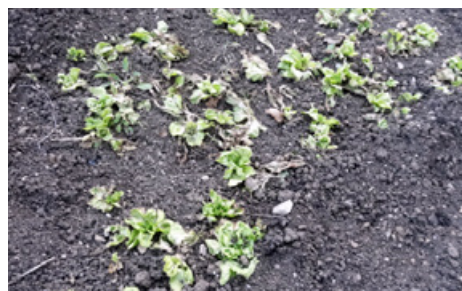
KTD Hotedršica se zahvaljuje gospodinjici ANDRI MIKUŽ in MOJCI TREVEN, ki sta napekli gregorčke, in ALEŠU ERJAVCU ERŽEN, ki je spekel medene vodomce. Prav tako se zahvaljuje predsednici KTD Hotedršice BRIGITI VEHAR in ROMANU TREVNU, ki sta oblikovala in organizirala »hotenjsko« različico Gregorjevega.

KTD Hotedršica

INVAZIJA NA VRTNO ZELENJAVO IN GOZDNO MLADJE

Živim v hiši z vrtičkom za zelenjavo in seveda cvetličnim vrtom. V času sprememb, ki jih prinaša čas, narava, višja sila z boleznijo, nas doleti marsikaj, pa če si to želimo ali pa ne.

Pred desetletji, ko sem izbiral delo, sem se naselil blizu avtobusne postaje Kalce, ob takrat glavni cesti proti Postojni. Kmalu so se pridružili sosedi, v soglasju smo dograjevali vse potrebno, od telefona do TV sprejema Markelj, samooskrbnih vrtičkov za poletno in tudi zimsko zelenjavo. Brez posebne zaščite in ograj je uspevalo sko-

raj vse, zimski por je brez težave pričakal pomlad in je služil za pomladne zelenjavne juhice. Uničujoč sovražnik zelenjave takrat je bil voluhar, vendar sem ga s preprosto in poceni pastjo lahko ujel v pičlih četrh ure. Med tem se je v okolju mnogo spremenilo. Avtocesta in trasa plinovoda sta presekala prej dokaj strnjen gozd, ki sta ga stoletni požled leta 2014 in namnožitev lubadarja prerediti, v obilici podraščati je zarod rastlinojedih gobcev v gozdu našel več kot dovolj hrane. Jelenjad se je ob pomoči nedorčenih lovskih predpisov razmnožila, zelo verjetno do in prek gornje meje neškodljivega staleža. Kjer se je prej zadrževala srnjad, se danes ne more več, ker jo potiska jelen, zato se srna umika proti človeškim naselitvam, robovom naselij. Srnjad, zlasti v zelenih zimah brez snega, se ponoči v nočeh z luno brez težav sprehaja v naseljih ob hišah in obira, kar je užitnega na vrtovih in seveda na cvetličnih gredah. Izginja zimski rdeči radič, solata, celo por cerentan ji gre v

slast, seveda pa izborska tudi kaleče tulipane, mačehe, mesnatega sukulenta netresk in tudi zimzeleno okrasno grmičevje. Gredice s naštetimi zelišči so bojno polje in prehrana srnjadi. Tako je na Kalcah, pri meni in sosedih, slišim pa, da je podobno opustošenje na vrtovih tudi v Gornjem Logatcu in Grčarevcu. Znanec je na svojem vrtu naštel sedem košut.

Ob tem se spomnim knjižice Branka Gradišnika Strogou zaupno z Irske, kjer najdemo na pokopališčih samo umetne rože, ker naravno cvetje požro preštevne ovce, ki seveda tam najdejo pot tudi na pokopališče. Primer obžrtih smrečic v jesenski zasaditvi gozdne parcele P. Ž. z imenom »na Kalishah«, k.o. Gornji Logatec samo potrjuje, da je stalež srnjadi verjetno previsok.

Rešimo vsaj nasade cvetlic na pokopališčih, če nam za cvetje in zelenjavo na vrtovih ni mar, dokler jih preštevni gobci srnjadi ne popasejo.

Jože Omerzu, Kalce 24 b, Logatec

Vsi, ki radi jih imamo,
nikdar ne umro,
le v nas se preselijo
in naprej, naprej živijo in tu ostanejo.
/J. Medvešek/

ZAHVALA

HELENA BRENČIČ
(16. 4. 1935 – 25. 3. 2021)

Ob slovesu drage mame, babice in prababice se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so se poklonili njenemu spominu in izrekli sožalje. Iskrena hvala Zdravstvenemu domu Logatec, še posebej dr. Špeli Albreht za dolgotrajno zdravljenje in patronažni sestri Sonji. Hvala tudi vsem zaposlenim v DSO Logatec in g. Gorazdu Bošnjaku ter Cvetličarni Karmen za lepo organizacijo pogreba.

Vsi njeni

Ko mene več ne bo, bo vse še vedno isto,
te hiše in dvorišča, ti parki in igrišča,
ko mene več ne bo, ko mene več ne bo.

ZAHVALA

V 88. letu se je od nas poslovil

MARIJAN IGLIČAR
(1933 – 2021)

Ob slovesu očeta in dedka se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in prijateljem za izrečeno sožalje, darovano cvetje, sveče in svete maše. Prav tako se zahvaljujemo dr. Katarini Turk, patronažni službi ZD Logatec ter župniku g. Simonu Onušiču za lepo opravljen obred. Hvala tudi g. Gorazdu Bošnjaku za organizacijo pogreba, pevcem in trobentaču.

Vsi njegovi

Razum nam pravi,
da je odrešitev.
Srce pa ne razume in boli.

ZAHVALA

MARA ISTENIČ
(8. 9. 1938 - 20. 4. 2021)

Ob slovesu naše mame se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje, darovane sveče in maše. Posebno zahvalo izrekamo vsem zaposlenim Doma Marije in Marte za vso skrb v času njenega bivanja, ZD Logatec, kaplanu Rafaelu Kedzierskemu za lep poslovljni obred in g. Gorazdu ter g. Mihi Bošnjaku za organizacijo pogreba.

Maruša in Janez z družinama

“Za vse, ki smo bili v tvojem življenju vsakodnevni spremljevalci, tvoji najbližji, prijatelji, sodelavci, znanci – si bila in boš za vedno ostala naš vzor, naša vest, naša zmagovalka – tako v življenju kot v smrti. Nikoli, res nikoli se nisi predala.”
Bojana Levinger

ZAHVALA

MIHAELA MEZE
(1959 – 2021)

Za podporo in vso pomoč se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in sodelavcem, ki ste jo imeli radi. Vsaka izrečena beseda in pomoč nam veliko – ogromno pomeni.

Iskrena hvala vsem zaposlenim v ZD Logatec za strokovnost in sočutnost skozi vsa leta, še posebej dr. Katarini Turk, Berti Moroz, Urški Mele, laborantkam, reševalcem ter zaposlenim v lekarni Sončni Log. Iskrena hvala kolektivu D oddelka OI LJ, še posebej dr. Južnič Šetini in sestri Tjaši.

Zahvala gre tudi g. Gorazdu in g. Mihi Bošnjaku za organizacijo pogreba ter sočutno sodelovanje v teh dneh. Hvala g. Janezu Komparetu in g. Simonu Onušiču za lepe obrede in poslovljne besede. Srčna hvala ge. Bojani Levinger in g. Miru Mezetu za lepo slovo na pogrebu.

Hvala za darove, za izrečene ali napisane besede vseh, ostale bodo za vedno v naših srcih.

Rado, Damjana, Katarina

Foto: Primož Godina

						LOGAŠKE NOVICE	PRAVILO O PISAVI	DRAŽBA, LICITACIJA	OČKA, ATI	SUKANEC	CELOTA, ZDRUŽENOST	PEVKA ŽAGAR
						NEBESNO TELO, KI KROŽI OKOLI SONCA						
						DEBELEJŠI KONEC DEBLA						
						TOPILO ZA MASTI IN SMOLE						
						VPITJE, KRIČANJE				SIMON JENKO OTOK PRED FR. OBALO		
						OLIVER TWIST			TV VODITELJICA ROŠ UDRTJE TAL			
						IGRALEC NEWMAN					VEDA O LASTNOSTIH SNOVI	ŠALJIV IZRAZ ZA KONJA
						ŠTUDENTSKA KNJIŽICA PROSTOR, OBMOČJE						
FOTO: PRIMOŽ GODINA	VELIKA HITROST NAPREDKA	TKIVO, KI VSEBUJE RAKAVE CELICE	IME DVEH CERKVENIH PRAZNIKOV	MESTO NA SICILIJI	SIN IZ PRVEGA ZAKONA NOBELIJ							
SRŠENU PODOBEN NOČNI METULJ							PRIJETEN VONJ KLOBČIČ (REDKO)					
OBDELOVALEC KAMNITIH KLAJ								RASTLINSKA BODICA	IGRALEC ŠKRLEC NOVINAR ŽERDIN			
ČLOVEK Z VELIKIMI OČMI					LETOVIŠČE NA KRIMU POLOVICA ČOPE					JAN URBAS KOSTUMOGRAFA VOGELNIK		
NEJVEČJE MESTO V PAKISTANU							RDEČE ORGAN. BARVILO BRITAN. POP DUET					
BIVŠI SPIDVEJIST FUNDIN				GORSKA GRAPA DRUŽINA KOPI-TARJEV							NEKDANJI PREDSEDNIK TÜRKA	MUSLIMANSKI VERSKI VODITELJ
PRIJETEN DUH					ORANJE MARKO OKORN			HOKEJIST TIČAR	IGLASTE VEJE ZA POKRIV. OGLARSKE KOPE	PESNICA ŠKERL ULOV DIVJADI V MREŽO		
IVAN TAVČAR			PREPOVED UVOZA GOROVJE MED MEKO IN JEMNOM								ALEC GUINNESS INKOVSKI BOG SONCA	
PRIPRAVA ZA TKANJE						DUŠILEC TROBENTE NAŠ PISATELJ (JANKO)						
DESNI PRITOK SENE V FRANCIJI					VRATNO KUKALO RAZLIČNI ČRKI							
DELAVEC V PROIZVODNJI SVINCA								MEJNA REKA MED SLOVENIJO IN HRVAŠKO				
PROSTOR, KJER SE KAJ DOGAJA								LETALO				

GLASBENA ŠOLA LOGATEC

VPIS NOVIH UČENK IN UČENCEV

ZA ŠOLSKO LETO 2021 - 2022

PREDMET	PRIPOROČLJIVA STAROST	OPOMBE
Predšolska glasbena vzgoja	5 let	vpis brez predhodnega preizkusa
Glasbena pripravnica	6 let	vpis brez predhodnega preizkusa
Plesna pripravnica	6 – 8 let	vpis brez predhodnega preizkusa
Balet	9 let	sprejemni preizkus
Klavir	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Harmonika	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Violina	7 - 9 let	sprejemni preizkus
Viola	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Violončelo	7 – 9 let	sprejemni preizkus
Kontrabas	11 – 18 let	sprejemni preizkus
Kitara	7 - 9 let	sprejemni preizkus
Harfa	7 - 9 let	sprejemni preizkus
Kljunasta flavta	7 - 9 let	sprejemni preizkus
Flavta	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Oboa	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Klarinet	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Fagot	10 – 18 let	sprejemni preizkus
Saksofon	10 – 12 let	sprejemni preizkus
Rog	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Trobenta	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Pozavna	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Tuba	11 – 18 let	sprejemni preizkus
Druga konična trobila	10 – 18 let	sprejemni preizkus
Tolkala	9 – 18 let	sprejemni preizkus
Petje	17 – 24 let	sprejemni preizkus
Orgle	11 – 18 let	predznanje 4 razredov klavirja
Citre	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Tamburice	9 – 11 let	sprejemni preizkus
Otroški pevski zbor	6 – 9 let	sprejemni preizkus
Mladinski pevski zbor	10 – 15 let	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) električna klaviatura	ni omejitev	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) bobni	8 – 30 let	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) kitara	ni omejitev	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) bas kitara	ni omejitev	sprejemni preizkus
Druge VIZ: Jazz-rock-pop (JRP) petje	12 – 18 let	sprejemni preizkus
Nadaljevalni program za klasične inštrumente	ni omejitev	predznanje 6 razredov inštrumenta

Vpis v Predšolsko gl. vzgojo, Gl. pripravnico, Pl. pripravnico (brez sprejemnega preizkusa) in Balet bo potekal od ponedeljka, 17. 5. 2021 do četrтка, 24. 6. 2021, preko **eprijavnice** na www.gslogatec.si

Sprejemni preizkusi:

Logatec	Sreda, 2. junija 2021 od 17. do 19. ure
Logatec	Sobota, 5. junija 2021 od 10. do 12. ure
Rovte (dislocirani oddelki)	Petek, 4. junija 2021 od 17. do 18. ure

Pomembno! Na sprejemni preizkus se je potrebno predhodno prijaviti preko **eprijavnice** na www.gslogatec.si